

Київський національний торговельно-економічний університет
Кафедра обліку та оподаткування

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на тему:
**«ОБЛІК ПОТОЧНИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ
ПІДПРИЄМСТВА»**

Студента 2 курсу, 2м групи,
спеціальності 071 «Облік і
оподаткування»,
спеціалізації «Облік,
оподаткування та оцінювання
в бізнесі»

Тараско Павла
Олександровича

Науковий керівник
кандидат економічних наук

Григоренко Ольга
Сергіївна

Гарант освітньої програми
доктор економічних наук,
професор

Бенько Микола
Миколайович

Київ 2019

Київський національний торговельно-економічний університет

Факультет ОАІС

Кафедра обліку та оподаткування

Освітній ступінь магістр

Спеціальність 071 «Облік та оподаткування»

Спеціалізація «Облік, оподаткування та оцінювання в бізнесі»

Затверджую

Зав. кафедри _____

Фоміна О.В.

«25» _____ 201__ р.

Завдання на випускн кваліфікаційну роботу студентів

ТАРАСКА ПАВЛА ОЛЕКСАНДРОВИЧА

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема випускної кваліфікаційної роботи «Облік поточних зобов'язань підприємства»

Затверджена наказом ректора від «19» жовтня 2018 р. № 3842

2. Строк здачі студентом закінченої роботи 15.11.2019 р.

3. Цільова установка та вихідні дані до роботи

Метою роботи є обґрунтування теоретичних і методичних положень та розробка практичних рекомендацій з удосконалення обліку поточних зобов'язань підприємства.

Об'єкт дослідження: процес обліку поточних зобов'язань підприємства.

Предмет дослідження: комплекс теоретичних, методичних, організаційних та практичних положень обліку поточних зобов'язань на ПрАТ «Олімпієць»

4. Консультанти по роботі (проекту) із зазначенням розділів, за якими здійснюється консультування:

Розділ	Консультант (прізвище, ініціали)	Підпис, дата	
		Завдання видано	Завдання виконано
1	Григоренко О. С		
2	Григоренко О. С.		
3	Григоренко О. С.		

5. Зміст випускної кваліфікаційної роботи (проекту) (перелік питань за кожним розділом)

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ПОТОЧНИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Економічна сутність, класифікація та оцінювання поточних зобов'язань підприємства

1.2. Концептуальні засади обліку поточних зобов'язань підприємства

Висновки до розділу 1

РОЗДІЛ 2. СУЧАСНИЙ СТАН ОБЛІКУ ПОТОЧНИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ПІДПРИЄМСТВА ПрАТ «Олімпієць»

2.1. Фінансовий облік поточних зобов'язань та узагальнення інформації про поточні зобов'язання підприємства у звітності

2.2. Оподаткування та відображення у податковій звітності поточних зобов'язань підприємства.

2.3. Облік поточних зобов'язань в управлінні підприємством

Висновки до розділу 2

РОЗДІЛ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ПОТОЧНИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ НА ПІДПРИЄМСТВІ ПрАТ «Олімпієць»

3.1. Напрями і заходи удосконалення обліку поточних зобов'язань на підприємстві ПрАТ «Олімпієць»

3.2. Удосконалення обліку поточних зобов'язань за умов застосування інформаційних систем і технологій

Висновки до розділу 3

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

6. Календарний план виконання роботи

№ пор.	Назва етапів випускної кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	
		за планом	фактично
	Наукова стаття	01.06.19 р.	01.06.19 р.
	1 розділ	25.06.19 р.	25.06.19 р.
	2 розділ	02.09.19 р.	02.09.19 р.
	Попередній розгляд двох розділів	20.09.19 р.	20.09.19 р.
	3 розділ	21.10.19 р.	31.10.19 р.
	Попередній захист завершеної роботи	05.11.19 р.	04.11.19 р.
	Подання завершеної роботи на кафедру	15.11.19 р.	15.11.19 р.

7. Дата видачі завдання 25 жовтня 2018 р.

8. Науковий керівник випускної кваліфікаційної роботи

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ПОТОЧНИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ПІДПРИЄМСТВА	6
1.1. Економічна сутність, класифікація та оцінювання поточних зобов'язань підприємства	6
1.2. Концептуальні засади обліку поточних зобов'язань підприємства	11
Висновки до розділу 1	17
РОЗДІЛ 2. СУЧАСНИЙ СТАН ОБЛІКУ ПОТОЧНИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ПІДПРИЄМСТВА ПрАТ «ОЛІМПІЄЦЬ»	18
2.1. Фінансовий облік поточних зобов'язань та узагальнення інформації про поточні зобов'язання підприємства у звітності	18
2.2. Оподаткування та відображення у податковій звітності поточних зобов'язань підприємства	23
2.3. Облік поточних зобов'язань в управлінні підприємством	26
Висновки до розділу 2	30
РОЗДІЛ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ПОТОЧНИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ З РОЗРАХУНКАМИ З ПОСТАЧАЛЬНИКАМИ ПІДПРИЄМСТВА ПрАТ «ОЛІМПІЄЦЬ»	31
3.1. Напрями і заходи удосконалення обліку поточних зобов'язань на підприємстві ПрАТ «Олімпієць»	31
3.2. Удосконалення обліку поточних зобов'язань за розрахунками з постачальниками за умов застосування інформаційних систем і технологій ПрАТ «Олімпієць»	35
Висновки до розділу 3	39
ВИСНОВКИ	41
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	45
ДОДАТКИ	51

ВСТУП

Актуальність теми. У процесі діяльності підприємств з іншими суб'єктами ринку, а саме юридичними та фізичними особами, а також державними органами, активізуються їхні економічні відносини, що зумовлює виникнення поточних зобов'язань. Будучи джерелом формування та фінансування активів, зобов'язання виконують важливу роль у господарській діяльності підприємств, зокрема в торговельній галузі.

Поточні зобов'язання, з огляду на динамічний характер, здійснюють суттєвий вплив на платоспроможність і фінансову стійкість підприємств з огляду, і тому потребують контролю за фактичним станом розрахунків ефективного управління грошовими потоками, особливо під час фінансової кризи.

Особливе значення в організації обліку на підприємстві має облік зобов'язань господарюючого суб'єкта. Рациональна організація обліку зобов'язань підприємства сприяє оптимізації розрахункової дисципліни, виконання зобов'язань по оплаті заборгованостей, підвищенню відповідальності за дотримання платіжної дисципліни стосовно заборгованостей перед бюджетом, скорочення кредиторської заборгованості і, отже, також поліпшенню фінансового становища господарюючого суб'єкта. Під час розрахункових відносин можуть виникати борги, які є негативним явищем в господарській діяльності підприємств. Так, за даними Державної служби статистики України, поточні зобов'язання і забезпечення підприємств за видами економічної діяльності станом на 31.12.2017 року є на 2,06% більше ніж оборотні активи [13].

Тому облік повинен забезпечити достовірною інформацією про вид та характер зобов'язань, час їх виникнення.

Крім того, за даними Державної служби статистики України, дослідивши показники Балансу підприємств України [13], спостерігається позитивна динаміка росту загального обсягу зобов'язань на 133,31%. Наприклад, як

показує динаміка росту показників поточних зобов'язань та забезпечень підприємств України у 2012 році загальний обсяг зобов'язань склав 2472841,7 тис. грн., а в 2017 році цей показник виріс до позначки 5769539 тис. грн. [13].

Актуальність теми підтверджується і тим, що розрахункові відносини з приводу погашення зобов'язань мають бути правильно відображені також і в податковому обліку. Тому недостовірне відображення в обліку кредиторської заборгованості викликає помилки в податковому обліку, а це тягне за собою великі штрафні санкції. Тому розрахункам на підприємстві потрібно приділяти якомога більше уваги.

Значну увагу розгляду теоретичних і практичних проблемних питань з обліку поточних зобов'язань приділено в працях вітчизняних та зарубіжних авторів, а саме Задніпровський О.Г., Гарасим П.М., Августова О.О., Гойло Н.В., Омецінська І.Я., Кияшко О.М., Сафарова А.Т., Уманців Г.В., Муковіз В.С.

Метою данної роботи є обґрунтування теоретичних і методичних положень обліку поточних зобов'язань та розробка практичних рекомендацій щодо його удосконалення на прикладі торговельного підприємства «Олімпієць». Досягненню поставленої мети в роботі буде сприяти вирішення наступних завдань:

- дослідити економічну сутність, класифікацію та порядок оцінки поточних зобов'язань підприємства;
- розкрити концептуальні засади обліку поточних зобов'язань підприємства;
- навести особливості фінансового обліку поточних зобов'язань та узагальнення інформації про поточні зобов'язання підприємства у звітності;
- дослідити питання відображення у податковій звітності поточних зобов'язань підприємства;
- обґрунтувати роль обліку поточних зобов'язань в управлінні підприємством
- вивчити напрями удосконалення обліку поточних зобов'язань на підприємстві

– розробити заходи щодо покращення ведення обліку за розрахунками з постачальниками з застосуванням інформаційних систем та технологій.

Об'єктом дослідження є процес обліку поточних зобов'язань ПрАТ «Олімпієць».

Предметом дослідження є комплекс теоретичних, методичних, організаційних та практичних положень обліку поточних зобов'язань на ПрАТ «Олімпієць».

В даній роботі застосовувались такі **методологічні прийоми** як хронологічного і систематичного спостереження, вимірювання господарських засобів і процесів, реєстрації та класифікації даних з метою їх систематизації.

Інформаційною базою наукового дослідження послужила первинна документація та звітність торговельного підприємства ПрАТ «Олімпієць», реєстри обліку, нормативно – правові акти, статистичні матеріали Державної служби статистики України, наукові звіти НДР.

Правові засади організації обліку, аналізу і аудиту кредиторської заборгованості чітко регламентуються законами України, постановами Кабінету Міністрів, наказами міністерств, відомств, державної податкової адміністрації, Національного банку України.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в постановці, уточненні та вирішенні теоретичних, організаційних і методичних проблем бухгалтерського обліку поточних зобов'язань підприємства.

Практичне значення. Реалізація запропонованих в роботі рекомендацій дозволить поліпшити ведення бухгалтерського обліку поточних зобов'язань на ПрАТ «Олімпієць»

Апробація випускної кваліфікаційної роботи: окремі аспекти роботи були висвітлені у статті «Економічна сутність та класифікація поточних зобов'язань підприємства».

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ПОТОЧНИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Економічна сутність, класифікація та оцінювання поточних зобов'язань підприємства

Історична динаміка переходу від натуральної форми розрахунків до ринкової грошової форми має вплив на виникнення в ході розрахунків зобов'язань, поняття яких пройшло тривалу та складну еволюцію.

Незважаючи на давній історичний характер таких категорій обліку як «зобов'язання» та «поточні зобов'язання», на сьогоднішній день серед науковців все ще існують суперечності щодо визначення даних категорій. А без точного значення, що мають один чітко окреслений зміст, неможливо досягти максимально точного викладення законодавчої думки, що для бухгалтерського обліку набуває вирішального значення.

За результатами критичного аналізу і порівняння думок різних вчених в галузях бухгалтерського обліку складено табл. 1.1.

Таблиця 1.1

Визначення поняття «поточні зобов'язання»

Джерело 1	Визначення 2
Бутинець Ф.Ф. [3]	Поточні зобов'язання- це заборгованість підприємства, що виникла внаслідок минулих подій і погашення якої в майбутньому, як очікується, призведе до зменшення ресурсів підприємства, що втілюють у собі економічні вигоди.
Гарасим П.М. [5]	Поточні зобов'язання - сума заборгованості підприємства перед юридичними і фізичними особами.
Кірейцев Г.Г. [16]	Поточні зобов'язання - це борги (заборгованість) підприємства, які виникають внаслідок придбання товарів та послуг в кредит, або кредити, які підприємство отримує для свого фінансування.
Баффет М., Кларк Д. [2]	Поточні зобов'язання – це борги та інші зобов'язання, що компанія повинна погасити в межах одного фінансового року, тобто це кошти, які компанія винна постачальникам за товари та послуги, надані в кредит.

Продовження таблиці 1.1

1	2
ПСБО 11 [33]	Поточні зобов'язання- це зобов'язання, які будуть погашені протягом операційного циклу підприємства або повинні бути погашені протягом дванадцяти місяців, починаючи з дати балансу

Джерело: узагальнено автором.

Отже, поточні зобов'язання трактуються науковцями та в нормативно-правових актах відповідно до терміну свого погашення. Дослідивши всі вище наведені трактування, ми вважаємо, що найточніше розкрито сутність поточних зобов'язань у П(С)БО 11 «Зобов'язання» [33]. Правильне визначення поняття «поточних зобов'язань» є дуже важливим, оскільки від цього залежить відображення або не відображення заборгованості в обліку та звітності, або перенесення цієї заборгованості до складу довгострокової. На основі проведених досліджень було сформовано узагальнення підходів до визначення поняття «поточні зобов'язання».

Рис. 1.2. Основні положення визначення «поточні зобов'язання»

Джерело: [розроблено автором на основі П(С)БО 11 «Зобов'язання» [33]].

Не менш поширеною проблемою в дослідженнях науковців є розбіжність поглядів щодо класифікації як поточних зобов'язань, так і зобов'язань в цілому.

Щоб глибше розкрити сутність поняття «зобов'язання» та вдосконалити управління ними, необхідно розглянути класифікацію зобов'язань, оскільки існують дискусійні питання щодо того, які саме пасиви слід відносити до складу зобов'язань та як їх класифікувати з метою оцінки фінансового стану підприємства. Згідно з вимогами Міжнародних стандартів бухгалтерського

обліку та фінансової звітності [23] визначають такі види зобов'язань: короткострокові, довгострокові, стандартні (юридичні і нараховані), резервні та умовні.

Основні принципи Міжнародних стандартів покладено в основу національних Положень (стандартів) бухгалтерського обліку. Зокрема, подібні за своїм змістом види зобов'язань визначені П(С)БО 11 «Зобов'язання», у якому виокремлено такі види: довгострокові зобов'язання, поточні зобов'язання, забезпечення, непередбачені зобов'язання та доходи майбутніх періодів.

У своєму дослідженні Бутинець Т.А., Чижевська Л.В., Береза С.Л. [3] зобов'язання поділяють на: «монетарні й немонетарні; поточні і майбутні; довготермінові та поточні; фактичні, оцінні й умовні».

Пташник А.М. [40] надає свою класифікацію зобов'язань та у своїй публікації поділяє їх на довготермінові та поточні.

Расенко В.М. [42] у своїй праці зобов'язання класифікує на довготермінові, поточні, забезпечення, непередбачені.

Детальна і впорядкована класифікація зобов'язань дасть можливість глибше зрозуміти сутність зобов'язань та дозволить чітко відмежовувати один вид зобов'язань від іншого та застосовувати до них відповідні норми права. Дослідження різних класифікацій зобов'язань іноземними та вітчизняними вченими, а також вивчення зобов'язань у законодавстві та науковій літературі свідчать про необхідність її систематизації та узагальнення, що дасть змогу отриманню зовнішніми та внутрішніми користувачами необхідної інформації для прийняття ефективних управлінських рішень, тому перспективами подальших досліджень у цьому напрямі є розробка єдиної раціональної класифікації зобов'язань, яка дасть змогу розширити теоретико-методологічне підґрунтя обліку та аналізу зобов'язань і відповідно уникнути помилок і зловживань у господарській діяльності підприємства.

Цікавою, на нашу думку є класифікація, запропонована Волинець О.О. [5] (Дод. Е).

Запропонована класифікація найбільш повно охоплює всі види поточних

зобов'язань та дозволяє враховувати специфіку різних видів господарської діяльності підприємства. Класифікація охоплює найбільш відомі напрацювання як зарубіжних, так і вітчизняних науковців із зазначеного питання.

Особливо важливе значення в бухгалтерському обліку має оцінка поточних зобов'язань. Вона необхідна в процесі господарювання при надходженні і вибутті активів; при виникненні прав і зобов'язань. Правила оцінки зобов'язань визначаються головним чином ПСБО 11 «Зобов'язання» [33] та за окремими видами зобов'язань: ПСБО 14 «Оренда» [34] – у зв'язку з орендою; ПСБО 17 «Податок на прибуток» [35] – відстрочені у зв'язку з податком на прибуток; ПСБО 19 «Об'єднання підприємств» [36], ПСБО 20 «Консолідована фінансова звітність» [37], ПСБО 23 «Розкриття інформації щодо пов'язаних сторін» – за операціями з пов'язаними сторонами [39]; ПСБО 21 «Вплив змін валютних курсів» [38] – за операціями в іноземній валюті.

Дослідження різних видів оцінки зобов'язань у бухгалтерському обліку приділяє у своїй роботі Сафарова А.Т. [47].

Короткострокові кредити банків є сумою заборгованості підприємства перед банківськими установами за отриманими позиками. Погашення короткострокової позики передбачається протягом дванадцяти місяців з дати її отримання.

В сучасних умовах отримання підприємством короткострокової позики приводить до виникнення зобов'язань перед банківською установою за основною сумою боргу та за нарахованими відсотками. Нараховуючи відсотки за кредит, підприємство збільшує не тільки свої поточні зобов'язання, а й фінансові витрати. Тому, на думку Сафарової А.Т. [47], доцільно оцінювати зобов'язання за позикою за теперішньою вартістю. Неправильне відображення нарахування і сплати відсотків у бухгалтерському обліку викривлює реальний фінансовий стан підприємства, зменшує власний капітал та збільшує зобов'язання.

Виникнення кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги відображає суму грошових коштів, яку має сплатити підприємство своїм

кредиторам в результаті її погашення. В умовах фінансової кризи договори між підприємствами укладаються на нетривалий період та передбачають погашення зобов'язань протягом тижня чи місяця, а фактично перерахування коштів затягується до 6—8 місяців

Тому, на думку Сафарової А.Т. [47], доцільно було б при укладанні договорів передбачити коригування суми зобов'язання на індекс інфляції. Отже, кредиторську заборгованість за товари, роботи, послуги доцільно оцінювати за поточною вартістю придбання, оскільки вона враховує чинник інфляції і динаміку цін.

Щодо зобов'язань перед бюджетом, то цей вид заборгованості пропонуються оцінювати за сумою погашення. Вчасно не сплачені податки призводять до виникнення пені та застосування штрафних санкцій до підприємства — платника податку, які необхідно відображати в обліку збільшенням інших витрат операційної діяльності.

Згідно з національними стандартами бухгалтерського обліку, поточні зобов'язання оцінюються за сумою погашення, тобто за вартістю реалізації. Проте не до всіх видів поточних зобов'язань доцільно застосовувати таку вартість. Зокрема, зобов'язання за короткостроковими позиками можна оцінювати за теперішньою вартістю, заборгованість за товари — за поточною вартістю [33].

Окремі дослідники вважають, що поточна вартість робить облікові дані реалістичнішими, придатнішими для прийняття управлінських рішень. Поточна вартість за методами визначення поділяється на поточну вартість придбання, експертну оцінку, справедливу оцінку

У результаті проведених досліджень встановлено поняття поточних зобов'язань та їх класифікаційні ознаки. Детальна класифікація зобов'язань дає можливість глибше зрозуміти їхню сутність, а також допомагає користувачам отримувати різнобічну інформацію про зобов'язання з метою їх оптимізації. Одночасно слід розширювати критерії класифікації поточних зобов'язань.

1.2. Концептуальні засади обліку поточних зобов'язань підприємства

Об'єктом дослідження випусної кваліфікаційної роботи виступає ПрАТ «Олімпієць». Початок діяльності «Олімпієць» як економічного суб'єкта розпочався в 1993 році., пізніше – у 1995 році – «Олімпієць» трансформувався у акціонерне товариство закритого типу. Метою Товариства є здійснення виробничо-господарської, господарської, підприємницької, комерційної, консультативної та інших діяльності, спрямованої на одержання прибутку, досягнення економічних і соціальних результатів, а також задоволення на підставі одержаного прибутку соціальних та економічних інтересів Учасників та членів Товариства. Предметом основної діяльності є торговельна та посередницька діяльність.

Визнання кредиторської заборгованості, її класифікація та оцінка за Міжнародними стандартами бухгалтерського обліку потребує від бухгалтера підвищеної уваги. Це обумовлено тим, що зобов'язання підприємства перед різними сторонніми особами регулюються достатньо великою кількістю міжнародних стандартів зі складною термінологією. В МСФЗ усі зобов'язання поділяються на поточні та непоточні (п. 60, 61 МСБО (IAS) 1) [23], що в українській практиці відповідає поняттям коротко- та довгострокових зобов'язань [33].

При цьому поточні зобов'язання визнаються суб'єктом господарювання за таких умов (п. 69 МСБО (IAS) 1) [23]: очікується погашення цього зобов'язання в ході нормального операційного циклу. Якщо тривалість такого циклу не можна чітко виміряти, припускається, що вона становить 12 місяців; це зобов'язання утримується, в основному, з метою продажу; зобов'язання підлягає погашенню протягом 12 місяців після закінчення звітного періоду; відсутня можливість відстрочити погашення зобов'язання протягом як мінімум 12 місяців після закінчення звітного періоду.

У цілому до поточних зобов'язань у практиці діяльності підприємства належать: розрахунки з постачальниками і підрядниками, бюджетом, фінансовими установами (зазвичай розглядаються як фінансові зобов'язання – за МСБО (IAS) 32 «Фінансові інструменти: подання» [23], МСБО (IAS) 39 «Фінансові інструменти: визнання і оцінка» [23], МСФЗ (IFRS) 7 «Фінансові інструменти: розкриття інформації» [23], МСФЗ (IFRS) 9 «Фінансові інструменти» (з урахуванням особливостей використання МСБО (IAS) 39 [23]); розрахунки за короткостроковими виплатами працівникам (йдеться про виплати працівникам (окрім виплат при звільненні працівників), які підлягають сплаті в повному обсязі протягом 12 місяців після закінчення періоду, у якому працівники надають відповідні послуги) та зобов'язання за соціальним страхуванням (МСБО (IAS) 19) [23].

При цьому всі зобов'язання та заборгованості, що передбачають погашення грошовими коштами або іншими фінансовими активами (дебіторська заборгованість за торговельними операціями; векселі отримані; заборгованість за позиками до отримання; суми боргу за облігаціями до отримання) є фінансовими зобов'язаннями. Відповідно, визнання такого зобов'язання та його оцінку слід здійснювати із дотриманням МСБО (IAS) 37 [23], МСБО (IAS) 39 [23], МСФЗ (IFRS) 9 [32].

Наведена порівняльна характеристика П(С)БО 11 та МСБО 37 у дод. А. У зв'язку з тим, що МСФЗ було взято за основу при розробці національних П(С)БО, основні положення у цих документах щодо обліку поточних зобов'язань містять лише незначні розбіжності у формулюваннях.

Нормативна база з бухгалтерського обліку в Україні щодо оцінки об'єктів бухгалтерського обліку при їх визнанні і відображенні в балансі загалом відповідає міжнародним стандартам фінансової звітності (МСФЗ) та міжнародним стандартам бухгалтерського обліку (МСБО). Дослідити і класифікувати підходи до оцінки зобов'язань, що використовуються у бухгалтерському обліку, за національною нормативною базою неможливо, оскільки в ній відсутній окремий документ. Тому звернемося до оцінки

зобов'язань відповідно до Концептуальної основи [18], види якої викладені у табл. 1.4

Таблиця 1.4

Види оцінок поточних зобов'язань

Види оцінки	Характеристика
1	2
За історичною собівартістю	Зобов'язання відображаються за сумою надходження або за деяких інших обставин, та за сумами грошових коштів чи їх еквівалентів, що як очікується будуть сплачені з метою погашення зобов'язання в ході звичайної діяльності.
Оцінка зобов'язань за поточною собівартістю	Зобов'язання відображаються за недисконтованою сумою грошових коштів або за їх еквівалентів, яка була б необхідна для погашення зобов'язань під час звичайної діяльності.
Оцінка зобов'язань за вартістю реалізації	Зобов'язання відображаються за вартістю їх погашень, тобто за недисконтованою сумою грошей, яка як очікується буде сплачена для погашення зобов'язань під час звичайної діяльності.
За теперішньою вартістю	Зобов'язання відображаються за теперішньою дисконтованою вартістю майбутнього чистого вибуття грошових коштів, які як очікується будуть необхідні для погашення зобов'язань під час звичайної діяльності.

Джерело: Розроблено автором на основі Концептуальної основи [18].

З табл. 1.4 видно, що зобов'язання у міжнародній практиці оцінюються за однією з чотирьох видів вартості: історичною, поточною, вартістю реалізації та теперішньою. Однак найчастіше основою оцінки, яку приймають суб'єкти господарювання для складання фінансових звітів, є історична собівартість. Вона, як правило, комбінується з іншими видами оцінки.

Методологія та порядок розкриття інформації в обліку про поточні зобов'язання регламентуються Положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання» [33].

До поточних зобов'язань належать рахунки до сплати, короткострокові векселі до сплати, нараховані витрати (заборгованість по заробітній платі, податки і проценти до сплати), дивіденди до сплати, поточна частина довгострокової заборгованості та отримані платежі (їх ще називають відкладеними доходами або доходами майбутніх періодів).

У дослідженні Гудзь О. С. [10] запропоновано більш детальну класифікацію поточних зобов'язань підприємства, яка найбільш відповідає структурі Плану рахунків.

Зокрема, поточний позичковий капітал може формуватися за рахунок таких видів зобов'язань:

- короткострокові кредити банків;
- поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями (частина довгострокової заборгованості, яку необхідно погасити протягом одного року з дати складання балансу);
- векселі видані (сума заборгованості за виданими векселями в забезпечення поставок (робіт, послуг) від постачальників, підрядників та інших кредиторів, термін погашення якої не перевищує 12 календарних місяців);
- кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги (сума заборгованості постачальникам і підрядникам за отримані матеріальні цінності, виконані роботи та отримані послуги, крім заборгованості, що забезпечена векселями);
- поточні зобов'язання за розрахунками з одержаних авансів (сума внесків, одержаних від інших осіб у рахунок наступних поставок продукції, виконання робіт (послуг), а також суми попередньої оплати покупцями і замовниками рахунків постачальника);
- поточні зобов'язання за розрахунками з бюджетом (заборгованість підприємства за всіма видами платежів до бюджету, включаючи податки з працівників підприємства, а також зобов'язання за фінансовими санкціями, що справляються у дохід бюджету);
- поточні зобов'язання за розрахунками зі страхування (заборгованість по зборах на обов'язкове соціальне страхування);
- поточні зобов'язання за розрахунками з оплати праці (заборгованість по нарахованій, але не виплаченій оплаті праці, преміях, допомогах тощо);

— поточні зобов'язання за розрахунками з учасниками (заборгованість підприємства його учасникам (власникам), пов'язану з розподілом прибутку (дивідендів);

— поточні зобов'язання із внутрішніх розрахунків (заборгованість підприємства пов'язаним сторонам та кредиторську заборгованість по внутрішньовідомчих розрахунках);

— інші поточні зобов'язання (суми зобов'язань, які не можуть бути включені до інших статей, зокрема заборгованість за нарахованими відсотками та ряд інших) [10].

Проаналізуємо поточні зобов'язання на основі наведеного вище поділу, враховуючи методикку ведення первинного, синтетичного і аналітичного обліку та порядок відображення у звітності кожного їх виду. У сучасних умовах господарювання кредити і позики є одним із головних джерел формування оборотних засобів торгівельних підприємств. Проте слід взяти до уваги, що позикові ресурси, зокрема банківські кредити - недешеві. З огляду на це підприємству насамперед потрібно об'єктивно оцінити в них потребу. Кредитування можна уникнути різними шляхами: домовитись із постачальником про відстрочення платежу за роботи і послуги, здійснити продаж власних оборотних чи необоротних активів, які не використовуються, тощо [29].

Вагоме місце в системі розрахункових операцій мають розрахунки з постачальниками і підрядниками. Заборгованість перед ними виникає через розрив у часі моменту переходу права власності на придбані товари, виконані роботи чи надані послуги з моментом їх оплати. Облік розрахунків із постачальниками і підрядниками за одержані товарно-матеріальні цінності, виконані роботи і надані послуги ведеться на рахунку 63 «Розрахунки з постачальниками і підрядниками». Сам факт укладення господарського договору на цьому рахунку не відображається, хоча він і є джерелом зобов'язань. У момент укладення договору в підприємств уже виникли права і

обов'язки, але поки хоча б одне із них не перейде до їх виконання, права і обов'язки не будуть відображені в балансі [53].

Раціональна організація обліку розрахунків з постачальниками та покупцями передбачає такі заходи: вибір форми розрахунків, яка найбільш сприятлива для даного підприємства; розробка картотек різних реквізитів усіх постачальників; формування методики й техніки аналітичного й синтетичного обліку; встановлення порядку документування розрахункових операцій й оперативного контролю за станом розрахунків.

Організація обліку з розрахунків буде мати свої особливості та завдання для різних ділянок облікової роботи. Так, організація обліку розрахунків з підзвітними особами передбачає встановлення переліку посад, яким дозволяється видача грошей під звіт; оформлення наказом по підприємству (щоквартально) ліміту підзвітних сум для кожного структурного підрозділу підприємства й підзвітної особи; розробку порядку видачі грошей й представлення авансових звітів; розробку методики й техніки обробки авансових звітів, їх синтетичного й аналітичного обліку. Облік праці та заробітної плати слід розглядати як одну з підсистем у загальній інформаційній системі обліку й контролю [46].

Організація обліку з розрахунками передбачає вирішення таких завдань: облік особистого складу підприємства й контроль за його рухом та якісним складом; облік робочого часу й виробітку працівників, контроль за використанням робочого часу й виконанням норм; облік заробітної плати й розрахунків з робочими й службовцями, а також контроль за оплатою праці й додержанням планів; організація роботи облікового апарата. Організація обліку і контролю заробітної плати складатиметься з вибору та впровадження в практичну діяльність методів, способів, прийомів збору й обробки інформації, а також технічних засобів обліку й оргтехніки, які найбільш відповідатимуть конкретним умовам підприємства й дозволять з мінімальними витратами та у встановлені строки отримати інформацію, необхідну для управління виробництвом. До основних передумов раціональної організації обліку праці

слід віднести наявність кваліфікованих обліковців та засобів механізації обліку, детальне планування праці, наявність нормативних матеріалів з обліку праці тощо.

Отже, відповідно до нормативно-правових актів МСФЗ та П(С)БО поточними зобов'язаннями визнаються ті зобов'язання які підлягають погашенню протягом 12 місяців. Всього є 4 види оцінки зобов'язань: за теперішньою вартістю, за історичною собівартістю, за поточною собівартістю та за вартістю реалізації.

Висновки за розділом 1

На основі проведеного дослідження виявлено, що існують різні підходи до тлумачення терміну «поточні зобов'язання» в економічній теорії, праві та бухгалтерському обліку. Проведений аналіз літератури дозволив сформулювати власне визначення, в якому можна стверджувати, що поточні зобов'язання – це заборгованість одного суб'єкта по відношенню до іншого, яка виникла внаслідок минулих подій, документально підтверджена та погашення якої повинно відбутися протягом дванадцяти місяців з моменту її виникнення або протягом операційного циклу підприємства.

В національних П(С)БО питання оцінки поточних зобов'язань повинні бути більш конкретизованими, щоб сприяти обґрунтованому їх відображенню при складанні звітності. В П(С)БО 11 «Зобов'язання» вказано, що поточні зобов'язання відображаються в балансі за сумою погашення [33]. Проте кредиторську заборгованість за товари, роботи, послуги доцільно оцінювати за поточною вартістю придбання, оскільки вона враховує чинник інфляції і динаміку цін. Класифікація поточних зобов'язань, що дасть змогу бухгалтерам і керівникам отримувати обґрунтовану інформацію про заборгованість з метою ефективного ведення господарської діяльності суб'єкта господарювання, повинна здійснюватися за такими ознаками: вартість, місце виникнення, вид діяльності, вид кредиторів, кількість кредиторів, підстава виникнення, термін погашення.

РОЗДІЛ 2.

СУЧАСНИЙ СТАН ОБЛІКУ ПОТОЧНИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ПІДПРИЄМСТВА ПрАТ «Олімпієць»

2.1. Фінансовий облік поточних зобов'язань та узагальнення інформації про поточні зобов'язання підприємства у звітності

На ПрАТ «Олімпієць» у графіках документообігу виділяється стадія контролю за складанням і руху документів, яка є однією з основних у процесі обробки бухгалтерської інформації. Організація бухгалтерського обліку на підприємстві регламентується переліком документів, серед яких обов'язковими є Наказ про облікову політику (дод. В)

Таблиця 2.1

Облікові номенклатури обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками на ПрАТ «Олімпієць»

№ з/п	Облікова номенклатура	Первинний облік				
		Складові характеристики		Причини виникнення факту	Документи, в яких фіксуються факти	Завдання, в яких використовується інформація
		Якісні	Кількісні			
1	Проведено розрахунок з постачальником безготівковим перерахунком	Від кого Кому Дата Номер Підстави	Сума	Укладання контракту	Платіжне доручення, виписка	Облік запасів, безготівкових розрахунків
2	Оприбуткування товарів від постачальника	Від кого Кому Дата Строк дії Кількість	Сума	Укладання контракту	Договір, рахунок фактура ТТН	Облік запасів, розрахунків з постачальниками

Джерело: узагальнено автором на основі бухгалтерських даних ПрАТ «Олімпієць».

При обліку розрахунків з постачальниками обов'язково фіксується оприбуткування товарів від постачальника та проведення розрахунків з цим контрагентом, з урахуванням всіх якісних та кількісних характеристик.

Рахунок 63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками» призначений для обліку поточних зобов'язань по розрахунках з

постачальниками та підрядниками за одержані товарно-матеріальні цінності, виконані роботи і надані послуги [33].

По кредиту рахунку 63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками» відображається заборгованість за одержані від постачальників та підрядників товарно-матеріальні цінності, прийняті роботи, надані послуги, по дебету – її погашення, списання тощо. Всі ці операції відображаються на рахунку 63 залежно від того, коли здійснювався акцепт виставленого рахунку-фактури.

Рахунок 63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками» має такі субрахунки:

- 631 «Розрахунки з вітчизняними постачальниками»;
- 632 «Розрахунки з іноземними постачальниками».

На субрахунку 631 «Розрахунки з вітчизняними постачальниками» ведеться облік розрахунків з вітчизняними постачальниками та підрядниками, на субрахунку 632 «Розрахунки з іноземними постачальниками» – з іноземними постачальниками за одержані товарно-матеріальні цінності, виконані роботи, надані послуги [33].

Розрахунки з постачальниками ведуть, як правило, після відвантаження товарно-матеріальних цінностей, виконання робіт, надання послуг або одночасно з ними.

Торговельні рахунки до сплати виникають через придбання товарів для подальшого продажу і отримання послуг протягом нормальної операційної діяльності підприємства. Термін «рахунки до сплати» застосовують в обліку саме у значенні «торговельні рахунки до сплати».

Вартість отриманих ТМЦ, виконаних робіт, наданих послуг відображається на рахунках обліку ТМЦ або витрат без врахування суми ПДВ, вказаної в документах постачальника [22].

Незалежно від методу оцінки ТМЦ, прийнятого на підприємстві, рахунок 63 кредитується згідно з документами постачальника в межах суми акцепту. У випадку, коли рахунок постачальника був акцептований і оплачений до

надходження вантажу, а при прийманні ТМЦ виявилась їх недостача проти відфактурованої кількості, невідповідність цін та якісних показників, обумовлених в угоді, арифметичні помилки, брак отриманих ТМЦ, то постачальнику виставляється претензія.

Суми ПДВ по цих матеріалах будуть обліковуватися в тому звітному періоді, в якому надійдуть розрахункові документи – Д-т рах. 64 «Розрахунки за податками й платежами»; К-т рах. 63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками».

При надходженні розрахункового документу постачальника раніше зроблений запис вартості матеріальних цінностей за купівельними (обліковими) цінами сторнують і здійснюють додатковий запис на суму рахунку, що пред'явлений до оплати [12].

Відносини між власником підприємства та найманим працівником, в тому числі і питання щодо нормування і оплати праці, встановлення форм, систем і розмірів заробітної плати і інших видів трудових виплат, зокрема, і виплат стосовно нарахування винагород працівникам, супроводжується документуванням господарських операцій за розрахунками з працівниками, які відбуваються на підприємстві, що зумовлено потребою в підтвердженні правомірності та правильності здійснених розрахунків.

Основним документом, який визначає порядок організації оплати праці на підприємстві, розміри основної та додаткової заробітної плати, порядок преміювання працівників, є Положення про оплату праці на підприємстві.

На ПрАТ «Олімпієць» розрахунки з оплати праці включають [33]:

— поточні виплати, до яких відносять заробітну плату згідно окладів і тарифів та виплати за невідпрацьований час (оплату перших п'яти днів тимчасової непрацездатності робітника за рахунок коштів підприємства, виплати у зв'язку з витратами, пов'язаними з народженням або похованням тощо;

— виплати при звільненні працівника ;

- виплати у зв'язку з припиненням трудової діяльності (суми одноразової допомоги залежно від стажу);
- виплати інструментами власного капіталу (премії за виконання і перевиконання плану);
- інші довгострокові виплати (суми цільової матеріальної допомоги або суми, які надаються на термін більше одного року без відсотків і підлягають поверненню).

На підприємстві повинен бути встановлений єдиний порядок оформлення приймання, звільнення і переведення співробітників (рис. 2.1).

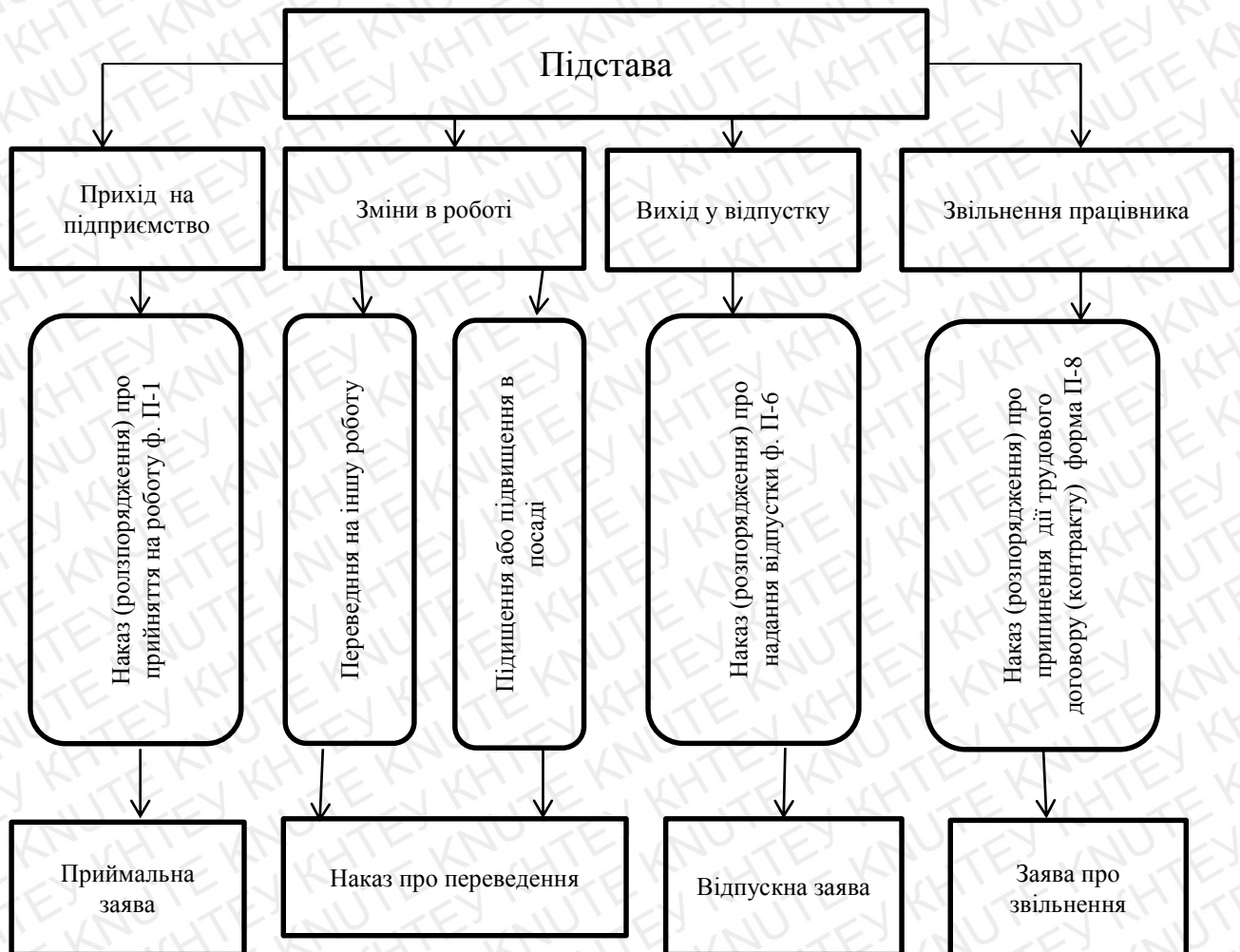

Рис.2.1.Документальне оформлення змін облікового складу персоналу ПрАТ «Олімпієць»

Джерело: узагальнено автором на основі бухгалтерських даних ПрАТ «Олімпієць».

Обов'язковим документом, який працівник зобов'язаний надати при прийнятті на роботу, є трудова книжка, яка зберігається за основним місцем його роботи. Якщо особа працевлаштовується вперше, трудова книжка повинна бути оформлена протягом 5 днів після прийняття на роботу [29]. За організацію ведення обліку, зберігання і видачу трудових книжок несе відповідальність керівник підприємства.

На ПрАТ «Олімпієць» для обліку працівників застосовується форма П-14 «Табель обліку використання робочого часу»

На підставі даних минулого місяця, що внесені в особовий рахунок, та даних первинного обліку поточного місяця формується ф. П-51 «Розрахункова відомість».

Головним обмеженням при нарахуванні виплат працівникам є штатний розпис, який надає інформацію про кількість працівників за посадами і кваліфікаційними розрядами та, відповідно, визначає граничний розмір фонду оплати праці. Перелік можливих для нарахування винагород передбачається у положеннях про оплату праці, про соціальний пакет, про преміювання, про правила користування мобільним зв'язком та про охорону праці [29].

Таблиця 2. 2

Облік операцій з нарахувань та утримань заробітної плати

Зміст операції	Сума	Д-т	К-т
Січень			
Нарах з/п директору	15100	92	661
Проведено утримання ПДФО	2718	661	64
Проведено утримання ВЗ	226,5	661	64
Сума до сплати	12155,5	661	311
Лютий			
Нарах з/п директору	15250	92	661
Проведено утримання ПДФО	2745	661	64
Проведено утримання ВЗ	228,75	661	64
Сума до сплати	12276,25	661	311
Березень			
Нарах з/п директору	15200	92	661
Проведено утримання ПДФО	2736	661	64
Проведено утримання ВЗ	228	661	64
Сума до сплати	12236	661	311

Джерело: узагальнено автором на основі бухгалтерських даних ПрАТ «Олімпієць».

Інформація про кредиторську заборгованість торговельного підприємства ПрАТ «Олімпієць» відображається у наступних формах фінансової звітності:

- форма № 1 «Баланс» (1600-1695 – поточна кредиторська заборгованість)(дод. В);
- форма № 3 «Звіт про рух грошових коштів» за непрямим методом - ряд 3560 «Збільшення /зменшення поточних зобов'язань», 3305 «Отримання позик», 3350 «Погашення позик».

Таким чином, поточні зобов'язання представлені у Балансі (Звіті про фінансовий стан) досить розгорнуто. Заборгованість перед бюджетом з податку на прибуток виділено окремим рядком - 1621. Це підвищує інформаційну цінність даної звітності, оскільки її користувачі зможуть за даними Балансу оцінити прибутковість підприємства. Водночас вважаємо, що стаття «Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами» повинна бути основною статтею, а не вписуваною.

2.2. Оподаткування та відображення у податковій звітності поточних зобов'язань підприємства

ПрАТ «Олімпієць» знаходиться на загальній системі оподаткування і тому згідно податкового кодексу платять такі обов'язкові платежі, податки і збори, як [31]:

- податок на прибуток підприємств;
- податок на додану вартість ;
- єдиний соціальний внесок; (ставка в 2019 році – 22%)
- військовий збір; (ставка в 2019 році – 1,5%)
- мито.

Податок на прибуток – один із прямих податків, який стягується з прибутку організації та визначається шляхом коригування фінансового результату до оподаткування. Основним нормативним актом, який регулює сплату податку на прибуток підприємств є Податковий кодекс України [31]. У

2019 році базова ставка з податку на прибуток становить 18%. Граничний термін сплати податку на прибуток – 10 календарних днів, після граничного терміну подання звітності.

Податок на додану вартість – непрямий податок, який входить у вартість товарів (робіт, послуг) та сплачується покупцем, але податковим агентом у обігу та сплаті податку до бюджету виступає продавець. На сьогоднішній день ставка ПДВ становить 20%. Регламентує порядок нарахування та сплати ПДВ Податковий кодекс України. При нарахуванні податку на додану вартість слід враховувати 2 основних аспекти [19]:

— Податкове зобов'язання – загальна сума податку на додану вартість, одержана платником ПДВ за звітний період

— Податковий кредит – загальна сума, на яку платник ПДВ має право зменшити своє зобов'язання перед бюджетом у звітному періоді, порядок якого вказаний в Податковому кодексі України [31].

Єдиний соціальний внесок – обов'язковий платіж до системи загальнодержавного страхування. Ставка у 2019 році – 22% [22].

Військовий збір – платниками військового збору є фізичні особи-резиденти, які отримують доходи як в Україні так і за її межами, а також нерезиденти які отримують доходу в Україні. Ставка військового збору у 2019 році становить 1,5%. Даний вид податку запровадили в Україні як тимчасовий податок, для фінансування потреб Збройних Сил України.

Мито – непрямий, загальнодержавний податок, один із митних платежів, який накладається на вартість товарів які переміщуються через митний кордон України. Регламентується Податковим кодексом України, а також Митним кодексом. Ставка митного платежу буває різна, і розраховується відповідно до групи та характеристик товарів які ввозяться або вивозяться через державний кордон України.

Для узагальнення інформації про розрахунки за всіма видами платежів до бюджету з юридичних і фізичних осіб використовується рахунок 64 «Розрахунки за податками і платежами». До цього рахунку відкривається

чотири субрахунки: 641 «Розрахунки за податками»; 642 «Розрахунки за обов'язковими платежами»; 643 «Податкові зобов'язання»; 644 «Податковий кредит».

На субрахунку 641 ведеться облік податків, які нараховуються відповідно до чинного законодавства (податок на прибуток, податок на додану вартість, акцизний податок). Зокрема до рахунку 64 Субрахунку 641 «Розрахунки за податками» на ПрАТ «Олімпієць» відкрити такі аналітичні рахунки

6411 «Розрахунок з податку на додану вартість»

6412 «Розрахунки з податку на прибуток»

6413 «Розрахунки з ПДФО»

6415 «Розрахунки з інших податків»

На субрахунку 642 ведеться облік рахунків за зборами (обов'язковими платежами), які утримуються відповідно до чинного законодавства [19].

На субрахунку 643 ведеться облік суми податку на додану вартість, на яку збільшується податковий кредит. Сума кредиту визначається з отриманих авансових платежів у порядку попередньої оплати (за готову продукцію, товари, різні матеріальні цінності та нематеріальні активи, роботи і послуги, що підлягають відвантаженню чи виконанню).

На субрахунку 644 ведеться облік податку на додану вартість, на яку підприємство має право зменшити податкове зобов'язання.

Найбільш складним є бухгалтерський облік податку на додану вартість, що пов'язано з визначенням події платежу покупцем продукції, робіт та послуг. Бухгалтер обов'язково повинен врахувати подію платежу, щоб правильно відобразити суму податку на додану вартість за поточний період.

До оподатковуваних операцій з обліку поточних зобов'язань відноситься облік придбання товарів, в результаті якого виникає поточна кредиторська заборгованість за товари. В результаті цих операцій виникає податковий кредит, який в кінці податкового періоду дозволяє визначити суму податкових зобов'язань [22].

Наведемо особливості операцій з обліку ПДВ торговельного підприємства ПрАТ «Олімпієць» та відображення їх в податковій звітності у Додатку Є.

З вищевикладеного можна зробити висновок, що на підприємстві ПрАТ «Олімпієць» до поточних зобов'язань відносять заборгованість за кредитами, кредиторську заборгованість за товари, зобов'язання зі сплати податків, заробітної плати, внесків до фондів соціального страхування. Синтетичний облік ведеться згідно плану рахунків, внутрішнім нормативним актом, який регулює особливості обліку поточних зобов'язань є Наказ про облікову політику.

2.3. Облік поточних зобов'язань в управлінні підприємством

Інформацію про наявність поточних зобов'язань отримують з даних аналітичного обліку за рахунками класу 6 «Поточні зобов'язання». Облікова інформація для управління зобов'язаннями повинна бути оперативною, з максимальною швидкістю фіксувати всі зміни у динаміці зобов'язань, і тим самим забезпечувати стійкість фінансового стану підприємства та його платоспроможність.

Інформація щодо короткострокових зобов'язань важлива в управлінні оборотним капіталом. Це зобов'язання, які забезпечуються оборотними активами або погашаються новими короткостроковими зобов'язаннями. Для управління розміром отриманих короткострокових позик в національній валюті та строком їх погашення використовуються облікові дані, сформовані щодо рахунку 60 «Короткострокові позики». Кредити банків прямо не пов'язані з операційною діяльністю підприємства, тому вони класифікуються як поточні зобов'язання тільки за умови їх погашення протягом 12 місяців з дати балансу[29].

Для забезпечення чіткого контролю своєчасності розрахунків з постачальниками та підрядниками за кожною поставкою товарів

використовуються дані управлінського обліку, сформовані на підставі аналітичних рахунків, відкритих до рахунку 63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками» в розрізі постачальників, в розрізі кожного документу (рахунку) на сплату, за місцями зберігання і обліковими (товарними) партіями, при визначенні ознак яких береться до уваги: характер товару, можливість зберігання партії в процесі перевезення та зберігання вантажу. Аналітичний облік розрахунків за імпорнтними операціями можна здійснювати в розрізі країн, а всередині їх - в розрізі постачальників або номерів контрактів [29].

Проаналізуємо динаміку і структуру поточних зобов'язань ПрАТ «Олімпієць» (табл 2.3)

Таблиця 2.3

**Аналіз структури поточних зобов'язань ПрАТ «Олімпієць»
за 2017-2018 рік**

Показники	2017 р		2018 р.	
	Сума, тис.грн	Питома вага,%	Сума, тис.грн	Питома вага,%
Кредити банків	4066	23	13	0,2
За товари, роботи, послуги	9531	53	13557	90
За розрахунками з бюджетом	561	3,2	27	0,4
За розрахунками з оплати праці	1025	5,7	947	6,1
Інші поточні зобов'язання	2649	15,1	509	3,3
Всього	17832	100	15053	100

Джерело: узагальнено автором на основі даних відділу бухгалтерії ПрАТ «Олімпієць».

Згідно з таблицею 2.19 поточна заборгованість протягом аналізованого періоду зменшилася на 1628 тис.грн або на 9,7%.

У структурі поточних зобов'язань найбільшу питому вагу має кредиторська заборгованість за товари роботи та послуги, частка яких в сумі поточних зобов'язань збільшилася з 53% у 2017 році до 90% – у 2018 році., а також зобов'язання за поточними кредитами 23% у 2017 році та 0,2% у 2018 році. Зі всіх перелічених джерел мають тенденцію до падіння зобов'язання по розрахунках з бюджетом, що є позитивним адже цей факт зменшує суму штрафу чи неустойки у разі прострочення заборгованості або невиконання свої

зобов'язань перед бюджетом, розрахунки за одержаними авансами, що теж є позитивним моментом та інші поточні зобов'язання. Також зменшилися інші поточні зобов'язання – з 2649 тис.грн до 509 тис.грн.

За даними бухгалтерської звітності можна визначити низку показників, що характеризують стан дебіторської заборгованості, наведено у Додатку Є.

Аналіз показників оборотності дебіторської та кредиторської заборгованостей показав, що оборотність дебіторської заборгованості зріс на 0,66, а середній термін її погашення зменшився на 8,2 дні, що свідчить про пришвидшення сплати боргів дебіторами. Що стосується кредиторської заборгованості, то її оборотність збільшилася на 1,71, а термін погашення зменшився на 7 днів, що є негативним моментом, оскільки на підприємстві могли б використати залучені кошти для підвищення ділової активності.

З даних таблиці 2.20 можемо зробити висновок, що 2018 році коефіцієнт співвідношення кредиторської та дебіторської заборгованості становив 0,61, тобто на 39% дебіторська заборгованість перевищує кредиторську.

Таке співвідношення є раціональним, оскільки кредиторська заборгованість не повинна перевищувати дебіторську заборгованості більше ніж на 10%. В нашому випадку навпаки, протягом досліджуваного періоду дебіторська перевищує кредиторську. Отже, менеджери повинні постійно здійснювати аналіз співвідношенням дебіторської та кредиторської заборгованості і докладати всіх зусиль для зниження даного показника. Зменшення заборгованостей за рахунок скорочення періоду їх погашення, а не за рахунок зменшення обсягів реалізації позитивно характеризує управління дебіторською та кредиторською заборгованістю за допомогою розрахунку аналітичних показників[46].

Аналіз стану дебіторської та кредиторської заборгованості на кінець звітнього періоду передбачає також їх порівняльний аналіз (табл 2.4).

Таблиця 2.4

Порівняльний аналіз дебіторської і кредиторської заборгованості ПрАТ
«Олімпієць» на кінець 2018 року

Показник	Дебіторська заборгованість	Кредиторська заборгованість	Перевищення заборгованості	
			дебіторської	кредиторської
Заборгованість за товари, роботи, послуги	24324	13557	10877	0
Заборгованість за розрахунками з бюджетом	0	27	0	27
Заборгованість за розрахунками авансами	1110	13	1097	0
Заборгованість за розрахунками оплати праці	0	947	0	947
Інші види заборгованості	1645	509	1136	0

Джерело: узагальнено автором на основі даних відділу бухгалтерії ПрАТ «Олімпієць».

Перевищення дебіторської заборгованості говорить про відсутність оборотних коштів, а його розмір характеризує мінімальну суму на поповнення оборотних коштів. Високе значення показує, що ресурси заморожені в оборотних коштах (розміри запасів надмірні, або підприємство відпускає значну частину продукції у кредит). При раціональному управлінні період обороту позитивний але близький до нуля, тобто структура дебіторської і кредиторської заборгованостей збалансована [29]. Тому на ПрАТ «Олімпієць» повинні намагатися оптимізувати співвідношення кредиторської та дебіторської заборгованості до їх урівноваженого стану.

Висновки за розділом 2

В результаті проведеного дослідження було виявлено що як збільшення, так і зменшення дебіторської і кредиторської заборгованості можуть призвести до негативних наслідків щодо фінансового стану підприємства. Тому підприємству слід розробити стратегію щодо оптимізування оптимального співвідношення дебіторської та кредиторської заборгованості.

Дослідження організації обліку поточних зобов'язань проводилося на базі ПрАТ «Олімпієць», яке функціонує в галузі роздрібної торгівлі спортивним інвентарем.

Визначено, що основним документом, який регулює облік поточних зобов'язань на підприємстві є Наказ про облікову політику, який містить основні організаційні аспекти з обліку цієї ділянки.

Основними поточними зобов'язаннями, які обліковуються на даний момент на підприємстві є: короткострокові кредити, короткострокова кредиторська заборгованість за товари, з опалти праці, страхування, за податками та інші поточні зобов'язання.

Поточні зобов'язання представлені у Балансі (Звіті про фінансовий стан) досить розгорнуто, оскільки на вітчизняних підприємствах мають місце більшість з них. Перевагою цієї нової форми звітності є те, що тепер виділено окремим рядком 1621 заборгованість перед бюджетом з податку на прибуток. Це підвищує інформаційну цінність даної звітності, оскільки її користувачі зможуть за даними Балансу оцінити прибутковість підприємства. Водночас вважаємо, що стаття «Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами» повинна бути основною статтею, а не вписуваною.

Роль облікових даних про поточну заборгованість має велике значення в управлінському обліку підприємства. Аналізуючи дані дебіторської і кредиторської заборгованості, необхідно вивчити причини виникнення кожного виду заборгованості, виходячи з конкретної виробничої ситуації на підприємстві для обранні оптимального їх співвідношення.

РОЗДІЛ 3.

УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ПОТОЧНИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ З РОЗРАХУНКАМИ З ПОСТАЧАЛЬНИКАМИ ПІДПРИЄМСТВА ПрАТ «ОЛІМПІЄЦЬ»

3.1. Напрями і заходи удосконалення обліку поточних зобов'язань на підприємстві ПрАТ «Олімпієць»

Сучасні умови ведення господарської діяльності вимагають створювати гнучку політику діяльності підприємства та швидко реагувати на будь-які навколишні зміни. В умовах стрімкого розвитку ринкової економіки, всі господарські суб'єкти активно взаємодіють між собою. Але, як правило, для забезпечення раціональної співпраці між підприємствами, недостатньо власного капіталу і це викликає потребу залучення додаткових ресурсів у грошовій або товарній формі. Тому питання правильного обліку поточних зобов'язань з розрахунками з постачальниками є досить актуальним [1].

Так як основною діяльністю ПрАТ «Олімпієць» є оптова та роздрібна торгівля спортивним інвентарем – підприємство взаємодіє з великою кількістю постачальників. Поточні зобов'язання перед постачальниками формують найбільшу частку серед зобов'язань підприємства.

Основною метою обліку та управління поточними зобов'язаннями підприємства ПрАТ «Олімпієць» є збереження позитивних партнерських відносин з постачальниками та створення репутаційної безпеки підприємства.

Реалізація поставленої мети вимагає вирішення наступних завдань управління:

- розробка стратегії управління поточними зобов'язаннями, що, у свою чергу, підпорядковується загальній стратегії управління підприємством;
- формування відповідних організаційної і фінансової структур управління зобов'язаннями перед постачальниками
- створення графіку погашення заборгованості перед постачальниками.

– аналіз договірних відносин: готовність постачальників надавати пом'якшені умови розрахунків, визначатись із ціною, кількістю та якістю продукції.

– пошук резервів зниження витрат пов'язаних з розрахунками з постачальниками.

Значенням управління заборгованості перед постачальниками обумовлюється необхідність пошуку напрямів удосконалення відповідної системи управління [1]. На нашу думку, одним із ключових напрямків удосконалення є застосування інформаційних систем і технологій, що дасть змогу автоматизувати бізнес-процеси на підприємстві, а саме процеси пов'язані з постачальниками та розрахунками з ними.

Розвиток сучасних технологій та способів управління передбачає можливість використання автоматичних систем обліку, таких як ERP (economic resources planning), що створюють єдиний комплекс управління всіма бізнес-процесами підприємства. Варто визначити відповідальних осіб за своєчасне погашення заборгованості перед контрагентами, створити таблицю із зазначенням всіх наявних заборгованостей та графіком їх погашення. Це дасть змогу створити таку систему яка прискорить роботу бухгалтерських служб, дасть можливість оперативно відслідковувати виникнення зобов'язань та сприятиме зменшенню кількості помилок [47].

На сьогоднішній день багато вітчизняних підприємств, існують виключно завдяки зобов'язанням перед постачальниками та підрядниками. Мається на увазі, що підприємство, які не мають власного капіталу, можуть взяти товар в кредит у постачальника і нічим при цьому не ризикувати. Але керівник, перш ніж прийняти рішення щодо стратегічних чи тактичних планів таких суб'єктів господарювання, перш за все звертає увагу на перевірку зобов'язань підприємства, і таким чином оцінює його платоспроможність і фінансову стійкість.

Перевагою кредиторської заборгованості за товари, роботи і послуги є те, що порівняно з іншими зобов'язаннями, вона не потребує додаткових витрат у

вигляді відсотків і дозволяє користуватися коштами інших підприємств. Але значний обсяг зобов'язань перед постачальниками і підрядниками, з іншого боку, знижує платоспроможність та фінансову стійкість підприємства [53].

Для обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками передбачений рахунок 63 «Розрахунки з постачальниками і підрядниками» із наступними субрахунками: 631 «Розрахунки з вітчизняними постачальниками», 632 «Розрахунки з іноземними постачальниками». Однак на практиці даний рахунок не дозволяє отримати достатню інформацію, адже не показує заборгованості за окремими договорами та розмежування між заборгованістю, термін сплати якої ще не настав та простроченою.

Таким чином, для кращої деталізації ми пропонуємо використовувати наступні аналітичні рахунки: 631.1 «Заборгованість перед вітчизняними постачальниками, термін сплати якої ще не настав» і 631.2 «Прострочена заборгованість перед вітчизняними постачальниками», а також 632.1 «Заборгованість перед іноземними постачальниками, термін сплати якої ще не настав» і 632.2 «Прострочена заборгованість перед іноземними постачальниками»[41].

Така аналітика, дасть можливість отримати необхідні дані для оперативного обліку та контролю поточних зобов'язань і сприятиме зміцненню договірної та розрахункової дисципліни підприємства.

Важливим питанням в обліку зобов'язань є наявність у їх складі доходів майбутніх періодів. Як нам відомо, що доходи майбутніх періодів є доходами отриманими в поточному звітному періоді, але які належать до наступних звітних періодів.

Однією з умов доходів майбутніх періодів є те що за отримані кошти в поточному звітному періоді, ми виконуємо зобов'язання у наступних періодах. Так як по доходам майбутніх періодів, визнаються такі доходи по яким не понесено ще жодних витрат – у підприємства виникає непогашена заборгованість.

Звичайно, що в сумі, яка належить до складу доходів майбутніх періодів є частка зобов'язань, але в той же час є частка отриманого доходу. Зрозумілим є й те що не варто відносити доходи майбутніх періодів до складу отриманих доходів. До того ж при отриманні підприємством коштів, що належать до доходів майбутніх періодів у підприємства виникає податкове зобов'язання з ПДВ. Таким чином, в наступних періодах, до доходів списується лише чистий дохід. Але, за таких обставин, виникає викривлення інформації у звітності про отримані доходи, тому що разом із доходами звітного періоду повинні перераховуватися суми доходів разом з податком на додану вартість. Це, знову ж таки, підтверджує неможливість вінесення доходів майбутніх періодів до складу доходів. Тому, на нашу думку, доцільно було б віднести ці доходи до складу власного капіталу.

Також досить спірним є питання віднесення забезпечень до зобов'язань. Забезпечення характеризується невизначеною сумою та строком погашення. А зобов'язання у свою чергу, мають фіксовану дату та суму, яку необхідно сплатити до повного погашення [44].

МСБО 37 «Забезпечення, умовні зобов'язання та умовні активи» зазначає, що забезпечення визнаються зобов'язаннями якщо їх можна достовірно оцінити. Але з самого визначення забезпечень зрозуміло що його неможливо раціонально оцінити. Таким чином забезпечення не можна віднести до зобов'язань, оскільки підприємство не володіє достатньою інформацією про нього.

Забезпечення більш доречно було б відображати у складі власного капіталу, оскільки воно являю певною мірою, резервування коштів для покриття майбутніх витрат. Крім того, у Плані рахунків, забезпечення відображаються у складі 4 класу «Власний капітал та забезпечення зобов'язань»[52].

Основною проблемою обліку поточних зобов'язань ПрАТ «Олімпієць» є проблема своєчасного відображення цих зобов'язань у системі обліку,

внаслідок цієї проблеми, підприємству часто нараховують штрафні санкції, а також страждає репутація товариства перед контрагентами.

Система управління обліку поточних зобов'язань повинна враховувати такі аспекти [21]:

- оперативність надходження інформації до системи і швидкість прийняття рішень
- аналізувати та корегувати діяльність, під час якої виникають витрати.
- пошук зменшення витрат без загрози зниження якості продукції.

Однією з основних проблем для управління підприємством є забезпечення максимальної оперативності та достатньої аналітичності вихідної інформації про зобов'язання підприємства. Якщо інформація про зобов'язання, на основі якої приймаються управлінські рішення є несвоєчасною, недостовірною або відсутньою, це спричиняє виникнення проблем, як внутрішнім, так і зовнішнім її користувачам.

Налагоджена система управління зобов'язаннями підприємства, посприяє налагодженню позитивної репутації, закріпить стабільність фінансового стану та сприятиме підвищенню ефективності діяльності підприємства в конкурентному ринковому середовищі.

3.2. Удосконалення обліку поточних зобов'язань за розрахунками з постачальниками за умов застосування інформаційних систем і технологій

Прибутковість діяльності підприємства залежить від швидкості обороту капіталу, що визначається цілим комплексом економіко-організаційних заходів. Його частиною є розрахунки між суб'єктами господарської діяльності [12]. Для дотримання діючих правил розрахунків слід запобігати їх простроченню, сприяти зменшенню кредиторської і заборгованості. Чим швидше здійснюється процес розрахунків, тим ефективніше працює економіка. Так, наприклад, значне перевищення дебіторської заборгованості над кредиторською може привести до так званого технічного банкрутства. Це пов'язано зі значним

відволіканням засобів підприємства з обороту і неможливістю гасити вчасно заборгованість перед кредиторами.

З метою покращення розрахункової системи обліку і скорочення дебіторської і кредиторської заборгованості доцільно провести деякі зміни, які б сприяли удосконаленню обліку розрахунків [12]:

- по-перше, необхідно стежити за співвідношеннями дебіторської і кредиторської заборгованості: значне переважання дебіторської заборгованості створює загрозу фінансовій стійкості підприємства і робить необхідним залучення додаткових засобів; перевищення кредиторської заборгованості над дебіторською може призвести до неплатоспроможності підприємства;

- по-друге, краще та якісніше проводити аналіз складу і структури дебіторської і кредиторської заборгованості за конкретними постачальниками і покупцями, а також щодо термінів утворення заборгованості або терміни їх можливого погашення, що дозволить своєчасно виявляти прострочену заборгованість і вживати заходів щодо її стягнення. Дані про терміни виникнення (погашення) заборгованості мають бути регулярними і оперативними, їх доцільно акумулювати в окремому документі;

- по-третє, також можна організувати на підприємстві систему аналітичного обліку дебіторської заборгованості не тільки по термінах, але і за розмірами, місцезнаходженням юридичних осіб, фізичних осіб і пропонованих умов оплати;

- по-четверте, контролювати оборотність дебіторської та кредиторської заборгованості, а також стан розрахунків щодо простроченої заборгованості, так як в умовах інфляції будь-яка відстрочка платежу призводить до того, що підприємство реально отримує лише частину вартості поставленої продукції, тому бажано розширити систему авансових платежів;

- на п'ятому етапі було б доцільно на високому рівні організувати роботу з договорами, в картці контрагента відрізняти працює він під реалізацію або за системою передоплати.

Для удосконалення обліку поточних зобов'язань за розрахунками з постачальникам ПрАТ «Олімпієць» особливу увагу потрібно приділяти оперативності та змісту інформації про виникнення зобов'язань, а також формуванні аналітичної інформації щодо зобов'язань для прийняття правильних управлінських рішень та створення подальшої стратегії підприємства[12].

Варто визначити відповідальних осіб за своєчасний збір інформації щодо заборгованості перед контрагентами, створити таблицю із зазначенням всіх наявних заборгованостей та графіком їх погашення.

На нашу думку, критично важливим з точки зору управління є розподіл заборгованості підприємства за термінами погашення. Для оцінювання ліквідності та платоспроможності підприємства, заборгованість поділяють на поточну і довготермінову. Також, поточну заборгованість групують за термінами її погашення, найчастіше виділяючи такі групи: до 90 днів, від 90 до 180 днів; і більше півроку. Таке групування важливе з точки зору фінансового планування і контролю, зокрема для своєчасного виявлення протермінованої, сумнівної та безнадійної заборгованості.

Саме тому для усунення фактів виникнення простроченої кредиторської заборгованості, ефективного контролю над своєчасним погашенням заборгованості підприємства перед постачальниками (підрядниками) пропонується також удосконалити аналітичний облік розрахунків із ними, що полягає у впровадженні в облікову систему певного аналітичного документа, за допомогою якого будуть відображатися всі операції, які пропонується вести в розрізі кожного постачальника чи підрядника. Такий документ матиме назву «Відомості контролю та управління кредиторською заборгованістю» [28].

Форма відомості будується так, щоб відобразити всі операції, які були здійснені підприємством із конкретним постачальником (підрядником) протягом року (отримання товарноматеріальних цінностей (послуг) за конкретною поставкою; отримання передплати за конкретну поставку; оплата заборгованості за раніше отриману поставку, ін.). Ведення цієї відомості дасть

зможу спеціалісту, що відповідає за правильність та своєчасність розрахунків із постачальниками та підрядниками, щодня правильно планувати платіжний баланс і здійснювати своєчасне погашення кредиторської заборгованості.

Відомість розрахунків із постачальниками (підрядниками) буде містити інформацію про:

- конкретну поставку товарно-матеріальних цінностей (послуг);
- умови продажу товарно-матеріальних цінностей (послуг), а саме форму цивільно-правового договору, згідно з яким здійснюється поставка, його номер та дату укладання;
- передплату за поставку товарно-матеріальних цінностей (послуг);
- фактичну заборгованість за даною поставкою;
- заборгованість за попередні поставки;
- дату та суму фактичного погашення заборгованості за поставкою;

Дана аналітична відомість розрахунків із постачальниками та підрядниками заповнюється на базі таких первинних документів, як: договір купівлі-продажу; платіжне доручення; акт приймання-передачі; накладна чи рахунок-фактура; авансовий звіт.

Таблиця 3.1

Таблиця контролю та управління кредиторською заборгованістю перед постачальниками [28]

№ з/п	Постачальник	Кредиторська заборгованість підприємства перед постачальниками і підрядниками									
		Всього	у т.ч. за термінами погашення, тис грн.			з неї просроченої, тис грн.					
			до 3 міс.	від 3 до 6 міс	від 6 до 12 міс	Термін просрочення			сума грн.	причини виникнення	вжиті заходи
						до 3 місяців	від 3 до 6 місяців	більше 6 місяців			
1	X	5,6	3,5	2,1	-	1,4	0,8	-	2,2	-	-
...											

Джерело: авторська розробка на основі [28].

Для ефективної обробки інформації про виникненні зобов'язання необхідно вдосконалити роботу відділу бухгалтерії, а також внести певні правки в установчі документи, зокрема в «Наказ про облікову політику», де чітко мають бути прописані механізми обробки інформації про зобов'язання.

Таким чином, вищевикладені пропозиції будуть сприяти вдосконаленню організації розрахунків та їх обліку, зниження дебіторської заборгованості і зміцнення фінансового стану підприємства.

Висновки за розділом 3

Кредиторська заборгованість за товари, роботи і послуги може стати як позитивним чинником для діяльності господарюючого суб'єкта, так і негативним. Торговельне підприємство ПрАТ «Олімпієць», використовує у своїй практиці, таку діяльність, як відстрочення платежу. Це означає, що підприємство має можливість взаємодіяти з контрагентами на умовах кредитування і сплачувати постачальникам за товари та послуги вже після отримання матеріальних вигод.

В наслідок такої взаємодії підприємство ПрАТ «Олімпієць», має можливість збільшити масу оборотних коштів і отримавати від своєї діяльності ще більше економічних вигод.

Виходячи з цього, можна зробити висновок, що для такої системи, необхідна доскональна система управління зобов'язаннями, тому що при здійсненні великої кількості помилок під час обліку поточних зобов'язань, можуть виникнути просрочення зобов'язань внаслідок чого підприємству будуть нараховуватись штрафні санкції.

В результаті дослідження торговельного підприємства ПрАТ «Олімпієць», визначено що облік поточних зобов'язань на підприємстві повинен вирішувати наступні задачі:

- розробка механізмубору та обробки інформації стосовно виникнення поточних зобов'язань

- назначення відповідальних осіб за надання оперативної інформації щодо поточних зобов'язань
- впровадження сучасних інформаційних систем для ефективного ведення обліку, зокрема обліку поточних зобов'язань
- відслідковувати оптимальний рівень відношення дебіторської заборгованості до кредиторської
- створити нову систему аналізу складу і структури заборгованості за конкретним контрагентом
- розподіляти заборгованість підприємства за термінами погашення

За результатами проведеного дослідження можна зробити висновок про те, що для того, щоб вдосконалити обліковий процес на підприємстві в першу чергу потрібно автоматизувати всі облікові процеси шляхом впровадження інформаційних систем та технологій, таких як ERP-системи.

Кредиторська заборгованість за товари, роботи і послуги може стати як позитивним чинником для діяльності господарюючого суб'єкта, так і негативним.

ВИСНОВКИ

Виконавши дослідження обґрунтовано теоретичні та методичні положення обліку поточних зобов'язань підприємства, а також запропоновані практичні рекомендації по вдосконаленню ведення обліку поточних зобов'язань на торговельному підприємстві ПрАТ «Олімпієць».

У цілому облік поточних зобов'язань – це складна система рахунків, документації та звітності, яка в сукупності відображає стан та динаміку поточних зобов'язань суб'єкта господарювання. Тому підприємство повинне постійно контролювати правильність ведення обліку поточних зобов'язань.

Досліджуючи питання обліку поточних зобов'язань на підприємстві ПрАТ «Олімпієць» ми прийшли до висновку, що потрібно суттєво змінити організацію ведення бухгалтерського обліку в цілому і в першу чергу вжити таких заходів:

- доходи майбутніх періодів відображати у складі власного капіталу для забезпечення достовірності даних, віднесених на баланс підприємства;
- також у складі власного капіталу необхідно відобразити забезпечення, це дасть змогу точніше відобразити інформацію щодо поточних зобов'язань
- запровадити обов'язкове використання сучасних інформаційних систем, що сприятиме полегшенню роботи бухгалтерії, суттєво зменшить кількість помилок та облегшить та прискорить процес відслідковування зобов'язань.

Для оптимального прийняття управлінських рішень на торговельному підприємстві ПрАТ «Олімпієць» рекомендується сформувати робочі баланси, в яких доходи майбутніх періодів та поточні забезпечення будуть відображатись у складі власного капіталу. Ми вважаємо, що це призведе до отримання більш об'єктивної інформації про динаміку та стан поточних зобов'язань, що дасть змогу приймати оптимальні управлінські рішення, а отже раціоналізує діяльність управлінських служб підприємства.

В роботі досліджувались теоретичні та практичні засади ведення обліку поточних зобов'язань, ми провели аналіз обліку поточних зобов'язань на

торговельному підприємстві ПрАТ «Олімпієць», а також розроблені практичні та методичні рекомендації по удосконаленню ведення обліку поточних зобов'язань на торговельному підприємстві.

На початку дослідження ми провели критичний аналіз думок і трактувань поняття «поточні зобов'язання» різних вітчизняних і зарубіжних вчених. Крім того ми класифікували поточні зобов'язання за місцем виникнення і розділили їх на такі основні групи:

- поточна заборгованість за товари, роботи та послуги перед постачальниками та підрядниками;
- зобов'язання перед бюджетом;
- короткострокові кредити банків;
- зобов'язання з оплати праці;
- зобов'язання з виплати дивідендів власникам

Крім того ми провели дослідження нормативно правових актів, а саме порівняли трактування поточних зобов'язань в МСБО 37 «Забезпечення, умовні зобов'язання та умовні активи» та П(С)БО 11 «Зобов'язання» (Додаток А) за сферою застосування, оцінкою зобов'язань, визнанням та класифікацією.

Досліджуючи торговельне підприємство ПрАТ «Олімпієць» ми дійшли висновку що правильні данні про поточні зобов'язання мають велике значення в управлінському обліку, оскільки на основі даних кредиторської та дебіторської заборгованості приймаються важливі стратегічні рішення. Також, на нашу думку, слід виявляти причини виникнення кожного виду заборгованості, виходячи з конкретної виробничої ситуації, для обрання оптимального їх співвідношення.

В ході проведеного дослідження, з'ясовано, що торговельне підприємство ПрАТ «Олімпієць» недостатньо забезпечено інформаційними системами та технологіями, тому організація ведення бухгалтерського обліку, в тому числі і обліку поточних зобов'язань підприємства, є застарілою і, як виявилось, з великою кількістю помилок та неточностей.

Ми приходимо до висновку, що в першу чергу на підприємстві слід зробити реорганізацію ведення бухгалтерського обліку і застосувати інформаційні системи та почати використовувати такі технології, які б дозволили автоматизувати бізнес-процеси на підприємстві, це дасть змогу створити єдину систему збору первинної інформації, її обробки, постановки подальших стратегічних завдань на основі обробленої інформації та контролю їх виконання.

Крім того, слід зробити висновок, що на підприємстві необхідно внести певні коригування в Наказі про облікову політику і виключити доходи майбутніх періодів зі складу зобов'язань. На нашу думку доходи майбутніх періодів слід відображати у складі власного капіталу, оскільки в момент виникнення доходів майбутніх періодів, не виникають витрати. Також подібні зміни, на нашу думку, слід застосувати і до забезпечень, тому що забезпечення характеризуються невизначеною сумою і строками погашення. А згідно МСБО 37 забезпечення визнаються зобов'язаннями якщо їх можна достовірно оцінити. Тому забезпечення рекомендовано, також, віднести до складу власного капіталу.

Досліджуючи торговельне підприємство ПрАТ «Олімпієць», ми розробили рекомендації по удосконаленню обліку поточних зобов'язань:

- контроль за дотриманням оптимального співвідношення кредиторської та дебіторської заборгованості.
- своєчасно виявляти просрочену заборгованість та вчасно гасити її. Дані про терміни погашення зобов'язань мають бути регулярними та оперативними.
- групувати поточну заборгованість по термінам, розмірах, місцезнаходженню кредиторів і умовам оплати заборгованості.
- розширити систему авансових платежів.
- організувати роботу з договорами.
- призначити відповідальних осіб за збір та оперативне формування звітності щодо виникнення зобов'язань

- запровадити у відділ бухгалтерії інформаційні системи та технології.

Наприклад ERP-системи.

Таким чином, ми досягли поставленої мети в дослідженні обліку поточних зобов'язань, а саме:

- дослідженно економічну сутність, класифікацію та порядок оцінки поточних зобов'язань
- розкрили концептуальні засади лобліку поточних зобов'язань
- узагальнили інформацію про поточні зобов'язання підприємства у звітності
- розглянули питання відображення поточних зобов'язань у податковій звітності
- обґрунтували роль обліку поточних зобов'язань в управлінському обліку
- розробили напрямки удосконалення обліку поточних зобов'язань з використання інформаційних систем та технологій
- а також запропонували рекомендації щодо покращення ведення обліку поточних зобов'язань на торговельно підприємстві ПрАТ «Олімпієць»

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Абалмасова Н.С. Удосконалення бухгалтерського обліку поточних зобов'язань в Україні на підставі міжнародного досвіду // Н.С. Абалмасова, В.С. Терещенко URL:http://www.rusnauka.com/11_EISN_2010/Economics/64_247.doc.htm
2. Баффет М. Як знайти ідеальну для інвестора компанію /М. Баффет, Д. Кларк. – Попуррі, 2009. – 79 с.
3. Бутинець Т.А., Чижевська Л.В., Береза С.Л. Бухгалтерський облік для менеджерів та економістів : Навч. посіб. / Т. А. Бутинець, Л. В. Чижевська, С. Л. Береза; Житомир. інж.-технол. ін-т. - Житомир : ПП "Рута", 2000. - 670 с.
4. Бухгалтерський словник / за ред. проф. Ф. Ф. Бутиця. – Житомир : Рута, 2007. – 224 с.
5. Волинець О.О. Аналіз наукових досліджень щодо сутності поточних зобов'язань//Науковий вісник ХДУ. -2015. -№10. -С.172
6. Гойло Н.В.Розмежування сутності бухгалтерських категорій «зобов'язання», «заборгованість», «розрахунки» / Н.В.Гойло // ВісникЖДТУ. Серія: Економічні науки – 2012. - №2 (60). – С. 25-28.
7. Голов С.Ф. Бухгалтерський облік за міжнародними стандартами: приклади та коментарі [Текст] : практичний посібник / [С.Ф. Голов, В.М. Костюченко] . під ред. Голов С.Ф. – К. : Лібра, 2004. – 880 с.
8. Голубева Н.Ю.Характеристика елементів зобов'язання / Н.Ю. Голубева //Актуальні проблеми держави і права. – 2011. - Вип. 59. - С. 468- 474.
9. Господарський кодекс України. URL: zakon.rada.gov.ua.
10. Гудзь О.С. Дебіторська та кредиторська заборгованість в системі управління фінансовими ресурсами підприємств // Облік і фінанси АПК. — 2007. — №01—02. — С. 59—61.
11. Давидюк Т. В. Бухгалтерський облік : навч. посіб. / Т. В. Давидюк [та ін.]. – Харків : Гельветика, 2016. – 391 с.
12. Демченко Я.М., Прохорова В.М. Шляхи вдосконалення обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками/ Демченко Я.М., Прохорова В.М. //

- Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу, Випуск №1(28), 2014. - С.96-108.
13. Державна служба статистики України URL:<http://ukrstat.gov.ua/>.htm
  14. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 № 996-XIV (зі змінами та доповненнями) / Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1999, N 40, ст.365
  15. Карпенко В.В. Бухгалтерський облік : навч. посіб. / В.В. Карпенко, В.І. Успенко. - Харків : Лідер, 2016. – 616 с.
  16. Кірейцев Г. Г. Фінансовий менеджмент : навч. посіб. / за ред. проф. Г. Г. Кірейцева. – К. : ЦУЛ, 2002. – 496 с.
  17. Кондрашова Т. Міжнародні та національні стандарти бухгалтерського обліку: порівняльна характеристика. URL: http://www.rusnauka.com/5_PNW_2016/Economics/59153.doc.htm – Назва з домашньої сторінки Інтернету.
  18. Концептуальна основа фінансової звітності від 1.09.2010 URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_00
  19. Коцупатрий М.М., Ковач С.І., Мельничук В.В. Податковий облік і звітність: навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2012. – 312с.
  20. Медведєв М. Ю. Бухгалтерський словарь / М. Ю. Медведєв. – М. : ТК Велби, Изд-во Проспект, 2007. – 488 с.
  21. Міценко Н. Г. Кредиторська заборгованість торговельного підприємства: проблеми оцінки та управління / Н. Г. Міценко, А. І. Міщук // Науковий вісник НЛТУ України. – 2012. - Вип. 22.3. – С. 292-296.
  22. Мороз Ю.Ю. Облік податкових платежів підприємства / Ю.Ю. Мороз // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. – 2013. - Вип. 1 (25). – С. 196-206.
  23. МСБО 37, Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку. Забезпечення, умовні зобов'язання та умовні активи. IASB; Стандарт, Міжнародний документ від 01.01.2012р. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/929_051

24. Омецінська І.Я. Зобов'язання перед постачальниками і підрядниками: сутність, умови визнання та облік / І.Я. Омецінська // Інноваційна економіка / За ред. А.М. Стельмашука. - 2012. – № 11. – С. 264- 267.
25. Омецінська І.Я. Інформаційне забезпечення та порядок проведення аналізу зобов'язань / І.Я. Омецінська // Концепція розвитку бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту в Україні. – Тернопіль: Економічна думка, 2015. – С. 276-292.
26. Омецінська І.Я. Порядок розкриття інформації про зобов'язання у балансі / І.Я. Омецінська // Економічний аналіз: зб. наук. праць. – 2013. – Вип. 14. – С. 221-227.
27. Орлов І.В. Сутність поняття «зобов'язання»: аналіз наукових джерел / І.В. Орлов // Вісник Житомирського державного технологічного університету / Серія «Економічні науки». – 2010. – № 1(51) – С. 90–93.
28. Панченко О.М. Формування облікової політики підприємства щодо кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги / О.М. Панченко, К.Р. Савченко URL://http://eir.zntu.edu.ua/bitstream/123456789/560/1/Panchenko_Formation%20of%20accounting%20policy.pdf
29. Петренко Н.І. Бухгалтерський облік поточних зобов'язань: категорії, поняття, терміни / Н.І. Петренко // Вісник ДДМА. – 2012. – № 1 – С. 184–189
30. Плахтій Т.Ф. Розрахунки з податком на додану вартість на сільськогосподарських підприємствах – суб'єктах спеціального режиму оподаткування: організаційні та методичні засади обліку // Облік і фінанси АПК. – 2011 р. – № 4.
31. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI (зі змінами та доповненнями) / Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2011, № 13-14, № 15-16, № 17, ст.112.
32. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. №73

33. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 31.01.2000р. N20. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0085-00>
34. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 14 "Оренда", затверджене наказом Міністерства фінансів України від 28.07.2000р. N181. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0487-00>
35. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 17 "Податок на прибуток", затверджене наказом Міністерства фінансів України від 28.12.2000р. N353. - URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0047-01>
36. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 19 "Об'єднання підприємств", затверджене наказом Міністерства фінансів України від 07.07.1999р. N163. - URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0499-99>
37. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 20 "Консолідована фінансова звітність", затверджене наказом Міністерства фінансів України від 30.07.1999р. N176. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0553-99>
38. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 21 "Вплив змін валютних курсів", затверджене наказом Міністерства фінансів України від 10.08.2000р. N193. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0539-01>
39. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 23 "Розкриття інформації щодо пов'язаних сторін", затверджене наказом Міністерства фінансів України від 18.06.2001р. N303. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0539-01>
40. Пташник А.М. Класифікація поточних зобов'язань визнаними у праві та бухгалтерському обліку / А.М. Пташник // Вісник ЖДТУ. – № 3(53). – С. 215–217.
41. Пташник А.М. Проблеми обліку поточних зобов'язань торговельних підприємств / А.М. Пташник // Матер. Інтернет-конференції «Соціум. Наука. Культура» URL : <http://intkonf.org>
42. Расенко В.М. Особливості класифікації зобов'язань підприємств / В.М. Расенко // Вісник соціально-економічних досліджень. – 2012. – Вип. 2. – С. 163–170.

43. Романів Є.М. Бухгалтерський облік (загальна теорія): [навч. посібник] / Є.М. Романів, Н.О. Лобода. – Львів: видавництво «Ліга прес», 2014. – 265 с.
44. Рубейкін В. А. Призначення та зміст фінансової звітності / В. А. Рубейкін // Ефективна економіка: електронне наукове фахове видання. – 2015. - № 10
URL: http://www.economy.nauka.com.ua/pdf/10_2015/48.pdf
45. Ружицький А.В. Правова та економічна сутність поняття зобов'язання підприємства / А. В. Ружицький, Т. В. Томчишена // Економіка і управління. - 2012. - № 2. - С. 85-88.
46. Садовська І.Б. Фінансовий облік: Навч. посіб. / І.Б. Садовська, С.Г. Михалевич. – Луцьк: Навчально-видавничий відділ ЛНТУ, 2011. – 511 с.
47. Сафарова А.Т. Проблеми оцінки поточних зобов'язань у бухгалтерському обліку URL: http://vlp.com.ua/files/90_1.pdf
48. Святенко І.М. Вплив факторів на формування облікової політики підприємства / І.М. Святенко // Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. Економічні науки. - 2014. - Вип. 2. – С. 246-252.
49. Синиця Т. В. Бухгалтерський облік: теоретичні основи, організація та оптимізація облікових процесів: навч. посіб. / Т. В. Синиця, І. В. Осьмірко. – Харків : ФОП Панов А. М., 2016. – 276 с
50. Сук Л. К. Бухгалтерський облік – II : навч. посіб. для дистанц. навч. / Л. К. Сук, П. Л. Сук. – К. : Університет «Україна», 2005. – 701 с.
51. Супрунова І.В. Розвиток оцінки в бухгалтерському обліку / І.В. Супрунова // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. – 2012. - Вип. 3 (24). – С. 481-483.
52. Терещенко В.С. Забезпечення майбутніх витрат і платежів: критерії визнання і механізми формування в обліку / Наукові конференції. Терещенко В. С. Рубрика економіка. – 2007. URL: <http://intkonf.org/tereschenko-vs-zabezpechennya-maybutnih-vitrat-i-platezhiv-kriteriyi-viznannya-i-mehanizmi-formuvannya-v-obliku>

53. Тесленко Т.І. Облік і аналіз поточних зобов'язань/ Т.І. Тесленко: автор. дис. на здобут. наук. ст. к.е.н. – Київ: Київський національний економічний університет ім. Вадима Гетьмана, 2009. – 20 с.
54. Ткаченко Н. М. Бухгалтерський фінансовий облік на підприємствах України: підручник. – К.: А.С.К., 2010. – 784 с.
55. Травінська С.І. Класифікація поточних зобов'язань в законодавстві та бухгалтерському обліку URL: http://bukuniver.edu.ua/Applications/zbirnik/n6/31_Klas.pdf
56. Ухтеева Н.А. Особенности применения МСФЗ 37 «Оценочные обязательства, условные обязательства и условные активы» [Текст] / Н.А. Ухтеева // Международный бухгалтерский учет. – 2011. – №118.– С. 25-31.
57. Цивільний кодекс України. URL: zakon.rada.gov.ua.

ДОДАТКИ

Додаток А

Порівняння МСБО 37 «Забезпечення, умовні зобов'язання та умовні активи» [23] та П(С)БО 11 «Зобов'язання»[17]

<i>П(С)БО 11</i>	<i>МСБО 37</i>
1	2
Сфера застосування	
Застосовується підприємствами, організаціями та іншими юридичними особами незалежно від форм власності (крім бюджетних установ та підприємств, які відповідно до законодавства складають фінансову звітність за міжнародними стандартами фінансової звітності).	застосовується всіма суб'єктами господарювання до обліку забезпечень, умовних зобов'язань і умовних активів, за винятком тих: а) які є результатом контрактів, що підлягають виконанню, крім випадків, коли контракт є обтяжливим; в) на які поширюється сфера застосування іншого Стандарту.
Аналогічні терміни: забезпечення, обтяжливий контракт	
Відмінні визначення	
Довгострокові зобов'язання, непередбачувані зобов'язання, поточні зобов'язання, сума погашення, теперішня вартість	Зобов'язання, подія, що зобов'язує, юридичне зобов'язання, конструктивне зобов'язання, умовне зобов'язання, умовний актив, реструктуризація
Визнання зобов'язань	
Зобов'язання визнається, якщо його оцінка може бути достовірно визначена та існує ймовірність зменшення економічних вигод у майбутньому внаслідок його погашення. Якщо на дату балансу раніше визнане зобов'язання не підлягає погашенню, то його сума включається до складу доходу звітного періоду.	Критеріями для визнання зобов'язань є критерії для визнання забезпечень: 14. Забезпечення слід визнавати, якщо: а) суб'єкт господарювання має існуюче зобов'язання (юридичне чи конструктивне) внаслідок минулої події; б) ймовірно, що вибуття ресурсів, які втілюють у собі економічні вигоди, буде необхідним для і виконання зобов'язання; в) можна достовірно оцінити суму зобов'язання. У разі невиконання зазначених умов забезпечення не визнається.
Оцінка зобов'язань	
Поточні зобов'язання відображаються в балансі за сумою погашення.	<i>Ризики та невизначеності</i> 42. Для отримання найкращої оцінки забезпечення слід враховувати ризики та невизначеності, які неминуче пов'язані з багатьма подіями та обставинами.

Закінчення Додатку А

1	2
<p>Залишок забезпечення переглядається на кожну дату балансу та, у разі потреби, коригується (збільшується або зменшується). У разі відсутності ймовірності вибуття активів для погашення майбутніх зобов'язань сума такого забезпечення підлягає сторнуванню.</p>	<p>47. Ставка (або ставки) дисконтування мають бути ставкою (ставками) до оподаткування, яка відображає (які відображають) поточні ринкові оцінки вартості грошей у часі та ризиків, притаманних зобов'язанню. Ставка (або ставки) дисконтування не має (не мають) відображати ризики, на які були скориговані майбутні грошові потоки.</p>
Класифікація зобов'язань та забезпечень	
<p>Поточні (короткострокові кредити банків, поточну кредиторську заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями, за товари, роботи, послуги, за розрахунками з бюджетом, у тому числі з податку на прибуток, за розрахунками зі страхування, за розрахунками з оплати праці, за розрахунками з учасниками, за розрахунками із внутрішні розрахунків;</p>	<p>1) забезпечення; 2) умовні зобов'язання; 3) можливі зобов'язання; 4) існуючі зобов'язання</p>
Розкриття інформації	
<p>Сума та строки погашення зобов'язання, яке було виключене із складу поточних обов'язань відповідно до п.8 цього Положення (стандарту) з обґрунтуванням причин цього. Перелік і суми зобов'язань, що включені до статей балансу «Інші довгострокові зобов'язання», «Інші поточні зобов'язання». Підприємство щодо кожного виду забезпечень наводить таку інформацію: Цільове призначення, причини невизначеності та очікуваний строк погашення. Залишок забезпечення на початок і кінець звітного періоду. Збільшення забезпечення протягом звітного періоду внаслідок створення забезпечення або додаткових відрахувань. Сума забезпечення, що використана протягом звітного періоду. Невикористана сума забезпечення, що сторнована у звітному періоді. Сума очікуваного відшкодування витрат іншою стороною, що врахована при оцінці забезпечення. Сума очікуваного погашення зобов'язання іншою стороною.</p>	<p>84. Для кожного класу забезпечення суб'єктові господарювання слід розкривати інформацію про:</p> <p>а) балансову вартість на початок і кінець періоду;</p> <p>б) додаткові забезпечення, здійснені протягом періоду, включаючи збільшення існуючих забезпечень;</p> <p>в) використані суми (тобто, витрачені і списані за рахунок забезпечення) протягом періоду;</p> <p>г) невикористані суми, сторновані протягом періоду;</p> <p>г) збільшення протягом періоду дисконтованої суми, яка виникає з плином часу, і вплив будь-якої зміни ставки дисконту.</p> <p>Порівняльна інформація не вимагається.</p> <p>85. Суб'єктові господарювання слід розкривати таку інформацію для кожного класу забезпечення:</p> <p>а) стислий опис сутності зобов'язання і визначення очікуваного часу будь-якого відповідного вибуття економічних вигід;</p> <p>б) інформацію про невизначеність щодо суми або часу такого вибуття. в) суму будь-якої очікуваної компенсації із зазначенням суми будь-якого активу.</p>

Пояснювальна записка

Об'єктом дослідження випускної кваліфікаційної роботи виступає діяльність ПрАТ «Олімпієць», яке розташоване за адресою 02094 м.Київ, Дніпровський район БУЛЬВАР ВЕРХОВНОЇ РАДИ буд. 33/1.

Основним видом діяльності підприємства є 47.64 Роздрібна торгівля спортивним інвентарем у спеціалізованих магазинах.

ПрАТ «Олімпієць» у своїй діяльності слідує чинному законодавству, нормативним актам, а також затвердженому Статуту.

Згідно вимог закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» № 996 - XIV від 16.07.1999 р. [12] відповідальність за організацію та здійснення внутрішньогосподарського контролю на підприємстві покладається на головного бухгалтера. Головний бухгалтер має право другого підпису документів, повинен забезпечувати систематичний контроль за раціональним використанням наявного ресурсного потенціалу, а також збереження власності.

Штатний розпис працівників бухгалтерії ПрАТ «Олімпієць»

Найменування посади	Чисельність (чол.)	Оклад середній (грн.)	ФОП (грн)
Головний бухгалтер	1	13000	13000
Бухгалтер з оплати праці	1	10400	10400
Бухгалтер з обліку товарів та матеріальних цінностей	3	10400	31200
Бухгалтер з обліку грошових коштів та розрахунків	1	10400	10400

Витяг зі статут ТОВ «МАГАЗИН «ОЛІМПЕЦЬ»»

СТАТТЯ 1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Цей статут (далі – Статут) розроблений відповідно до Конституції України, Господарського кодексу України, Цивільного кодексу України, Закону України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю» та іншого чинного законодавства України.

1.2. Статут визначає порядок створення, діяльності та припинення **ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «МАГАЗИН «ОЛІМПЕЦЬ»»** (далі – Товариство), яке засноване його учасниками (далі – Учасники) відповідно до вимог законодавства України.

1.3. Товариство створюється на невизначений строк.

1.4. Товариство здійснює свою діяльність на принципах повного госпрозрахунку, самоокупності та самофінансування.

1.5. Повне найменування Товариства: **ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «МАГАЗИН «ОЛІМПЕЦЬ»»**;

1.5.1. українською мовою: **ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «МАГАЗИН «ОЛІМПЕЦЬ»»**;

1.5.2. англійською мовою: **LIMITED LIABILITY COMPANY «SHOP «OLYMPIAN»»**;

1.6. Скорочене найменування Товариства: **ТОВ «МАГАЗИН «ОЛІМПЕЦЬ»»**;

1.6.1. українською мовою: **ТОВ «МАГАЗИН «ОЛІМПЕЦЬ»»**;

1.6.2. англійською мовою: **«SHOP «OLYMPIAN» LLC**.

1.7. Товариство наділене власними основними та оборотними засобами, має самостійний баланс, розрахунковий, валютний інші рахунки в установах банків, круглу печатку з назвою Товариства та ідентифікаційним номером, штампи та бланки із своїм найменуванням, емблему та інші реквізити.

1.8. Товариство може мати комерційне (фірмове) найменування, зареєстроване в порядку, встановленому законом.

СТАТТЯ 2. ЮРИДИЧНИЙ СТАТУС ТОВАРИСТВА

2.1. Товариство утворено та здійснює свою діяльність відповідно до чинного законодавства України та цього Статуту.

2.2. Товариство є юридичною особою приватного права з моменту його державної реєстрації.

2.3. Товариство є власником належного йому майна. Здійснюючи право власності, Товариство володіє, користується та розпоряджається належним йому майном відповідно до вимог законодавства України.

2.4. Товариство має право укладати від свого імені будь-які правочини (договори, контракти, угоди та інше), якщо це не суперечить чинному законодавству України та цьому Статуту.

2.5. Товариство самостійно планує свою діяльність. Товариство вільне у виборі форм господарських стосунків, що не суперечать чинному законодавству України.

2.6. Для досягнення цілей, передбачених цим Статутом, Товариство має право у порядку, визначеному чинним законодавством та цим Статутом:

2.6.1. Створювати як на території України, так і за її межами господарські товариства, спільні, дочірні та інші підприємства (в тому числі за участю іноземного капіталу), філії, представництва в порядку, що не суперечить чинному законодавству держави, на території якої воно створено, які здійснюють діяльність на основі затверджених в установленому порядку Статутів та Положень. Створені Товариством дочірні підприємства, філії і представництва можуть наділятися основними засобами та обіговими коштами, які належать Товариству. Керівництво їх діяльністю проводиться особами, що призначаються Загальними зборами Учасників Товариства за поданням Директора Товариства;

2.6.2. Самостійно або через посередників вести зовнішньоекономічну діяльність;

2.6.3. Відкривати рахунки у банках (в тому числі за місцем розташування дочірніх підприємств, філій, представництв, як в Україні, так і за кордоном) у національній та іноземній валюті;

2.6.4. Надавати (за рахунок своїх коштів) позики та отримувати позики від юридичних та фізичних осіб;

2.6.5. бути Учасником асоціацій, холдингів, концернів та інших об'єднань;

2.6.6. Проводити операції на біржах;

2.6.7. Чинити інші дії, що не суперечать чинному законодавству України.

2.7. Товариство має право самостійно захищати свої права та інтереси в суді, виступати в суді позивачем, відповідачем та іншим учасником судового процесу.

2.8. Товариство має право визначати склад і розмір інформації, що складає його комерційну таємницю, крім відомостей, які не можуть становити комерційної таємниці згідно чинного законодавства України. Товариство володіє, користується та розпоряджається належною йому інформацією, що складає його комерційну таємницю. Порядок захисту інформації, що складає його комерційну таємницю, визначається згідно з чинним законодавством України та внутрішніми положеннями Товариства.

СТАТТЯ 3. МЕТА ТА ПРЕДМЕТ ДІЯЛЬНОСТІ ТОВАРИСТВА

3.1. Метою діяльності Товариства є здійснення господарської діяльності, одержання прибутку та використання його в інтересах Учасників Товариства, трудового колективу Товариства, розвитку виробництва і вирішення соціальних задач суспільства в цілому та окремих його верств і громадян.

3.2. Предметом діяльності Товариства є здійснення господарської та підприємницької діяльності що не суперечать чинному законодавству України.

3.3. У випадках, передбачених чинним законодавством, Товариство одержує ліцензії, дозволи на право здійснення окремих видів діяльності.

3.4. Товариство має право здійснювати зовнішньоекономічну діяльність відповідно до цього Статуту з моменту набуття ним статусу юридичної особи. Валютні надходження Товариства зараховуються на валютний банківський рахунок та використовуються ним самостійно у відповідності з чинним законодавством.

3.5. Предметом основної діяльності Товариства є:

3.5.1. Роздрібна торгівля спортивним інвентарем у спеціалізованих магазинах:

- роздрібна торгівля спортивними товарами, рибальським оснащенням, туристичним спорядженням та інвентарем, човнами та велосипедами;

- роздрібна торгівля велосипедами, деталями та приладдям до них;

- роздрібна торгівля спеціалізованим спортивним взуттям, таким як лижні черевики;

3.5.2. Неспеціалізована оптова торгівля:

- оптова торгівля різним асортиментом товарів без будь-якої визначеної спеціалізації;

3.5.3. Надання в оренду й експлуатацію власного чи орендованого нерухомого майна:

- надання в оренду та управління власним або орендованим нерухомим майном:

• багатоквартирними будівлями та житлом;

• нежитловими будівлями, у т. ч. виставковими залами, складськими приміщеннями;

• земельними ділянками;

- надання будівель, упоряджених або неупоряджених квартир чи апартаментів для довготермінового використання зазвичай на умовах щомісячної або річної оплати;

- діяльність ринків;

- розроблення будівельних проектів для власного використання;

- експлуатацію житлових мобільних комплексів;

- надання приміщень виключно для утримання тварин;

- експлуатація складів самообслуговування;

- надання в оренду вільних приміщень;

- надання в оренду нерухомого майна;

Продовження Додатку Б

ДЕРЖСТАТ

ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ СТАТИСТИКИ У М. КИЄВІ

Управління статистики у Дніпровському районі

вул. Пожарського, 15, м.Київ, 02094 тел. (044) 292-61-08

27.07.2015 № 25/2-06/455

**ВІДОМОСТІ З ЄДИНОГО ДЕРЖАВНОГО РЕЄСТРУ
ПІДПРИЄМСТВ ТА ОРГАНІЗАЦІЙ УКРАЇНИ (ЄДРПОУ)**
**ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
"МАГАЗИН "ОЛІМПЕЦЬ"**
Ідентифікаційний код **19481031** Правовий статус суб'єкта ЮРИДИЧНА ОСОБА

Керівник ЛИТВИН ЛЮДМИЛА ОЛЕКСАНДРІВНА

Телефон 80442924182

Дата первинної реєстрації 12.09.1993

Дата та номер останньої реєстраційної дії 20.07.2015 № 1067145000022421

Місце проведення останньої реєстраційної дії ВІДДІЛ ДЕРЖАВНОЇ РЕЄСТРАЦІЇ
ЮРИДИЧНИХ ОСІБ ТА ФІЗИЧНИХ ОСІБ
- ПІДПРИЄМЦІВ ДНІПРОВСЬКОГО
РАЙОНУ РЕЄСТРАЦІЙНОЇ СЛУЖБИ
ГОЛОВНОГО УПРАВЛІННЯ ЮСТИЦІЇ У
МІСТІ КИЄВІКласифікаційні дані:Місцезнаходження за КОАТУУ 8036600000 02094 М.КИЇВ, ДНІПРОВСЬКИЙ Р-Н, БУЛЬВАР
ВЕРХОВНОЇ РАДИ, БУДИНОК 33/1Організаційно-правова форма за КОПФГ 240 ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ
ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ

Інституційний сектор економіки за КІСЕ S.11002 Приватні нефінансові корпорації

Продовження Додатку Б

Додаток 1
до положення (стандарту) бухгалтерського обліку 25
"Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва"

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ
суб'єкта малого підприємництва

Підприємство

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "МАГАЗИН "ОЛІМПІЄЦЬ"

Територія Дніпровський р-н

Організаційно-правова форма господарювання Приватне підприємство

Вид економічної діяльності Роздрібна торгівля спортивним інвентарем у спеціалізованих магазинах

Середня кількість працівників, осіб ...-6-...

Одиниця виміру: тис. грн з одним десятковим знаком

Адреса, телефон бульвар Верховної Ради, буд. 33/1, м. Київ, 02094

Дата(рік,місяць,число)

2019 01 01

за ЄДРПОУ 19481031

за КОАТУУ 8036600000

за КОПФГ 120

за КВЕД 47.64

Коди		
2019	01	01
за ЄДРПОУ		
19481031		
за КОАТУУ		
8036600000		
за КОПФГ		
120		
за КВЕД		
47.64		

0442924182

1.Баланс на 31 грудня 2018 р.

Актив	Код рядка	Форма № 1-м Код за ДКУД 1801006	
		На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби	1010	692,8	602,6
первісна вартість	1011	2 030,4	2 037,3
знос	1012	(1 337,6)	(1 434,7)
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	692,8	602,6
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	683,1	693,5
у тому числі готова продукція	1103	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	11,0	11,2
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	-	-
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	-	2,7
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	99,8	14,1
Витрати майбутніх періодів	1170	2,1	0,5
Інші оборотні активи	1190	-	57,6
Усього за розділом II	1195	796,0	779,6
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття			
Баланс	1300	1 488,8	1 382,2

Продовження Додатку Б

Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	64,3	64,3
Додатковий капітал	1410	609,2	530,6
Резервний капітал	1415	15,9	15,9
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(28,6)	-
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	660,8	610,8
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення			
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	806,3	771,1
розрахунками з бюджетом	1620	6,0	0,3
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	2,2	-
розрахунками з оплати праці	1630	13,5	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	-	-
Усього за розділом III	1695	828,0	771,4
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
Баланс	1900	1 488,8	1 382,2

2. Звіт про фінансові результати за Рік 2018

Стаття	Код рядка	Форма № 2-м Код за ДКУД 1801007	
		За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	2 608,0	2 189,4
Інші операційні доходи	2120	197,7	211,6
Інші доходи	2240	-	-
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	2 805,7	2 401,0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(1 618,0)	(1 399,6)
Інші операційні витрати	2180	(1 097,3)	(909,6)
Інші витрати	2270	(140,3)	(120,4)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(2 855,6)	(2 429,6)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 – 2285)	2290	(49,9)	(28,6)
Податок на прибуток	2300	(-)	(-)
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)	2350	(49,9)	(28,6)

Керівник

(підпис)

Литвин Людмила Олександрівна

(ініціали, прізвище)

Головний бухгалтер

(підпис)

Локалова Ірина Вікторівна

(ініціали, прізвище)

**Фінансова звітність
малого підприємства**

КОДИ

Підприємство ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ
ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «Магазин «Олімпієць»»

Територія Дніпровський район

Організаційно-правова

форма господарювання Приватне підприємство

Вид економічної діяльності Роздрібна торгівля спортивним

інвентарем у спеціалізованих магазинах

Середня кількість працівників, осіб 6

Одиниця виміру: тис. грн з одним десятковим знаком

Адреса, телефон: бульвар Верховної Ради буд. 33/1, 02094

за ЄДРПОУ

за КОАТУУ

за КОПФГ

за КВЕД

2018	01	01
194810034		
8036600000		
120		
47.64		

**І. Баланс
на 31 грудня 2017 р.
Форма № 1-м**

Код за ДКУД

1801006

Актив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
І. Необоротні активи	1000		
Нематеріальні активи	1000		
Первісна вартість	1001		
Накопичена амортизація	1002	( )	( )
Незавершені капітальні інвестиції	1005		
Основні засоби:	1010	783,0	692,8
первісна вартість	1011	1984,4	2030,4
знос	1012	(1328,1)	(1337,6)
Довгострокові біологічні активи	1020		
Довгострокові фінансові інвестиції	1030		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом І	1095	783,0	692,8
ІІ. Оборотні активи			
Запаси:	1100	750,2	683,1
у тому числі готова продукція	1103		
Поточні біологічні активи	1110		
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1125	9,1	11,0
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135		
у тому числі з податку на прибуток	1136		
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155		
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	84,4	99,8
Витрати майбутніх періодів	1170	12,4	2,1

Продовження Додатку Б

Інші оборотні активи	1190		
Усього за розділом II	1195	856,1	796,0
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
Баланс	1300	1639,1	1488,8

Пасив	Код рашка	На початок звітного року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	64,3	64,3
Додатковий капітал	1410	646,4	609,2
Резервний капітал	1415	15,9	15,9
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	24,4	(28,6)
Неоплачений капітал	1425	( )	( )
Усього за розділом I	1495	751,0	660,8
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595		
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600		
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610		
товари, роботи, послуги	1615	480,4	806,3
розрахунками з бюджетом	1620	5,4	6,0
у тому числі з податку на прибуток	1621		
розрахунками зі страхування	1625	1,8	2,2
розрахунками з оплати праці	1630	10,4	13,5
Доходи майбутніх періодів	1665		
Інші поточні зобов'язання	1690		
Усього за розділом III	1695	498,0	828,0
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		
Баланс	1900	1249,0	1488,8

Продовження Додатку Б

2. Звіт про фінансові результати
за 2017 р.Форма № 2-м
Код за ДКУД

1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	2189,4	1849,4
Інші операційні доходи	2120	211,6	194,7
Інші доходи	2240		
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	2401,0	2044,1
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(1399,6)	(780,4)
Інші операційні витрати	2180	(909,6)	(451,4)
Інші витрати	2270	(120,4)	(98,4)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(2429,6)	(1330,2)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	28,6	713,9
Податок на прибуток	2300	( )	( )
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300)	2350	28,6	713,9

Керівник

(підпис)

Литвин ЛюдмилаОлександрівна
(підпис, прізвище)

Головний бухгалтер

(підпис)

Докадова Ірина Вікторівна

(підпис, прізвище)

**Фінансова звітність
малого підприємства**

Підприємство ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ
ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «Магазин «Олімпієць»»

Територія Дніпровський район
Організаційно-правова
форма господарювання Приватне підприємство
Вид економічної діяльності Роздрібна торгівля спортивним
інвентарем в спеціалізованих магазинах
Середня кількість працівників, осіб 6
Одиниця виміру: тис. грн з одним десятковим знаком
Адреса, телефон: бульвар Верховної Ради буд. 33/1, 02094

за ЄДРПОУ
за КОАТУУ
за КОПФГ

за КВЕД

КОДИ

2018	01	01
194810034		
8036600000		
	120	
	47.64	

**1. Баланс
на 31 грудня 2016 р.
Форма № 1-м**

Код за ДКУД

1801006

Актив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи	1000		
Нематеріальні активи	1000		
Первісна вартість	1001		
Накопичена амортизація	1002	( )	( )
Незавершені капітальні інвестиції	1005		
Основні засоби:	1010	724,4	783,0
первісна вартість	1011	1764,4	1984,4
знос	1012	(1056,8)	(1328,1)
Довгострокові біологічні активи	1020		
Довгострокові фінансові інвестиції	1030		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	724,4	783,0
II. Оборотні активи			
Запаси:	1100	724,6	750,2
у тому числі готова продукція	1103		
Поточні біологічні активи	1110		
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1125	10,4	9,1
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135		
у тому числі з податку на прибуток	1136		
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155		
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	93,3	84,4
Витрати майбутніх періодів	1170	8,7	12,4
Інші оборотні активи	1190		

Продовження Додатку Б

Усього за розділом II	1195	837,0	856,1
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
Баланс	1300	1561,4	1639,1

Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	64,3	64,3
Додатковий капітал	1410	678,9	646,4
Резервний капітал	1415	28,4	15,9
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	47	24,4
Неоплачений капітал	1425	( )	( )
Усього за розділом I	1495	818,6	751,0
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595		
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600		
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	1610		
товари, роботи, послуги	1615	650,8	480,4
розрахунками з бюджетом	1620	7,7	5,4
у тому числі з податку на прибуток	1621		
розрахунками зі страхування	1625	2,9	1,8
розрахунками з оплати праці	1630	14,4	10,4
Доходи майбутніх періодів	1665		
Інші поточні зобов'язання	1690		
Усього за розділом III	1695	675,8	498,0
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		
Баланс	1900	1494,4	1249,0

Продовження Додатку Б

2. Звіт про фінансові результати
за 2016 р.Форма № 2-м
Код за ДКУД

1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	1849,4	2459,4
Інші операційні доходи	2120	194,7	221,6
Інші доходи	2240		
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	2044,1	2681,0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(780,4)	(1750,4)
Інші операційні витрати	2180	(451,4)	(359,8)
Інші витрати	2270	(98,4)	(71,1)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(1330,2)	(2181,3)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	713,9	499,7
Податок на прибуток	2300	( )	( )
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300)	2350	713,9	499,7

Керівник

(підпис)

Литвин Людмила

Олександрівна

(ініціали, прізвище)

Головний бухгалтер

(підпис)

Докалова Ірина Вікторівна

(ініціали, прізвище)

Продовження Додатку Б

Фінансова звітність
малого підприємства

Дата (рік, місяць, число)

Підприємство ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ
ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «Магазин «Олімпієць»»Територія Дніпропетровський районОрганізаційно-правова
форма господарювання Приватне підприємствоВид економічної діяльності Роздрібна торгівля спортивним
інвентарем у спеціалізованих магазинахСередня кількість працівників, осіб 6Одиниця виміру: грн з одним десятковим знакомАдреса, телефон: бульвар Верховної Ради буд.33/1, 02094

КОДИ

2018	01	01
194810034		
8036600000		
120		
47.64		

за ЄДРПОУ

за КОАТУУ

за КОПФГ

за КВЕД

I. Баланс
на 31 грудня 2015 р.
Форма № 1-м

Код за ДКУД

1801006

Актив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи	1000		
Нематеріальні активи	1000		
Первісна вартість	1001		
Накопичена амортизація	1002		( )
Незавершені капітальні інвестиції	1005		
Основні засоби:	1010	621,1	724,4
первісна вартість	1011	1104,6	1764,4
знос	1012	(657,4)	(1056,8)
Довгострокові біологічні активи	1020		
Довгострокові фінансові інвестиції	1030		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	621,1	724,4
II. Оборотні активи			
Запаси:	1100	680,2	724,6
у тому числі готова продукція	1103		
Поточні біологічні активи	1110		
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1125	84,4	10,4
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135		
у тому числі з податку на прибуток	1136		
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155		
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	32,1	93,3
Витрати майбутніх періодів	1170	7,7	8,7
Інші оборотні активи	1190		

Продовження Додатку Б

Усього за розділом II	1195	804,4	837,0
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
Баланс	1300	1425,5	1561,4

Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	51,4	64,3
Додатковий капітал	1410	499,4	678,9
Резервний капітал	1415	15,6	28,4
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(45,4)	47,0
Неоплачений капітал	1425		( )
Усього за розділом I	1495	521,0	818,6
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення			
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600		
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	1610		
товари, роботи, послуги	1615	320,4	650,8
розрахунками з бюджетом	1620	5,4	7,7
у тому числі з податку на прибуток	1621		
розрахунками зі страхування	1625	1,7	2,9
розрахунками з оплати праці	1630	9,9	14,4
Доходи майбутніх періодів	1665		
Інші поточні зобов'язання	1690		
Усього за розділом III	1695	337,4	675,8
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
Баланс	1900	858,4	1494,4

Продовження Додатку Б

2. Звіт про фінансові результати
за 2015 р.Форма № 2-м
Код за ДКУД

1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	2459,4	1750,1
Інші операційні доходи	2120	221,6	170,7
Інші доходи	2240		
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	2681,0	1920,8
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(1750,4)	(1102,4)
Інші операційні витрати	2180	(359,8)	(248,4)
Інші витрати	2270	(71,1)	(24,9)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(2181,3)	(1375,7)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	499,7	545,1
Податок на прибуток	2300	( )	
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300)	2350	499,7	545,1

Керівник

(підпис)

Литвин ЛюдмилаОлександрівна

(підпис, прізвище)

Головний бухгалтер

(підпис)

Докалова Ірина Вікторівна

(підпис, прізвище)

Продовження Додатку Б

Фінансова звітність
малого підприємства

КОДИ

Дата (рік, місяць, число)

Підприємство ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ
ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «Магазин «Олімпієць»»Територія Дніпровський район

Організаційно-правова

форма господарювання Приватне підприємствоВид економічної діяльності Роздрібна торгівля спортивним
інвентарем у спеціалізованих магазинахСередня кількість працівників, осіб 6Одиниця виміру: тис. грн з одним десятковим знакомАдреса, телефон: бульвар Верховної Ради буд.33/1, 02094

за ЄДРПОУ

за КОАТУУ

за КОПФГ

за КВЕД

2018	01	01
194810034		
8036600000		
120		
47.64		

I. Баланс
на 31 грудня 2014 р.
Форма № 1-м

Код за ДКУД

1801006

Актив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи	1000		
Нематеріальні активи	1000		
Первісна вартість	1001		
Накопичена амортизація	1002		
Незавершені капітальні інвестиції	1005		
Основні засоби:	1010	395,4	621,1
первісна вартість	1011	846,7	1104,6
знос	1012	(395,6)	(657,4)
Довгострокові біологічні активи	1020		
Довгострокові фінансові інвестиції	1030		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	395,4	621,1
II. Оборотні активи			
Запаси:	1100	490,8	680,2
у тому числі готова продукція	1103		
Поточні біологічні активи	1110		
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1125	34,5	84,4
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135		
у тому числі з податку на прибуток	1136		
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155		
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	18,4	32,1
Витрати майбутніх періодів	1170	4,5	7,7
Інші оборотні активи	1190		

Продовження Додатку Б

Усього за розділом II	1195	548,2	804,4
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
Баланс	1300	943,6	1425,5

Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	48,4	51,4
Додатковий капітал	1410	384,8	499,4
Резервний капітал	1415	9,9	15,6
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(8,4)	(45,4)
Неоплачений капітал	1425		
Усього за розділом I	1495	434,7	521,0
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595		
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600		
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610		
товари, роботи, послуги	1615	195,4	320,4
розрахунками з бюджетом	1620	4,4	5,4
у тому числі з податку на прибуток	1621		
розрахунками зі страхування	1625	1,4	1,7
розрахунками з оплати праці	1630	8,3	9,9
Доходи майбутніх періодів	1665		
Інші поточні зобов'язання	1690		
Усього за розділом III	1695	209,5	337,4
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		
Баланс	1900	644,2	858,4

Продовження Додатку Б

2. Звіт про фінансові результати
за 2014 р.Форма № 2-м
Код за ДКУД

1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	1750,1	1324,4
Інші операційні доходи	2120	170,7	93,4
Інші доходи	2240		
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	1920,8	1417,8
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(1102,4)	(650,8)
Інші операційні витрати	2180	(248,4)	(195,6)
Інші витрати	2270	(24,9)	(15,2)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(1375,7)	(861,6)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	545,1	556,2
Податок на прибуток	2300		
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300)	2350	545,1	556,2

Керівник

(підпис)

Литвин ЛюдмилаОлександрівна

(підпис, прізвище)

Головний бухгалтер

(підпис)

Локалова Ірина Вікторівна

(підпис, прізвище)

Продовження Додатку Б

Видаткова накладна № 19 від 22 травня 2018 р.

Постачальник **ФОП Хан В.І.**р/р 26004300469, в АТ «Райффайзен Банк Аваль», МФО- 380805, ІПН 2345917725
кор.адреса: 07400, м. Бровари, вул. Грушевського 17 кв. 153Покупець **ТОВ «Магазин «ОЛІМПІЄЦЬ»**

(19481031) Адреса: Київ, бул. Верховної Ради, буд. №33/1

Тип ор. Основний договір з покупцем

№	Найменування	Один.	Кількість	Ціна без ПДВ	Сума без ПДВ
1	Набір для пляжного тенісу-5505	шт	1	87,00	87,00
2	Комп'ютер ДС 36	шт	3	28,00	84,00
3	М'яч н/т -6606	шт	30	5,00	150,00
4	М'яч н/т Донік Авангард ЛС- 40+	шт	12	25,00	300,00
5	М'яч н/т Донік Еліт ЛС-1 зв 40+	шт	12	18,00	216,00
6	М'яч н/т Легенд- 4506	шт	30	4,00	120,00
7	М'яч н/т СЕЛЕХ	шт	30	7,00	210,00
8	М'яч н/т Стіга Компетен 3 зв	шт	15	12,00	180,00
9	М'яч н/т Чемпіон ЛС-3 зв 40+	шт	12	37,00	444,00
10	М'яч ф/б Селект ТУРТ	шт	1	325,00	325,00
11	М'яч ф/б СЕЛЕХ Нова	шт	1	625,00	625,00
12	Набір для пляжного тенісу-5506	шт	1	56,00	56,00
13	Наколінник 8033	шт	4	64,00	256,00
14	Наколінник 8233	шт	4	70,00	280,00
15	Рукавичі бокс Бед Бойс шкіра-10-12 ун	пара	1	659,00	659,00
16	Рукавичі вело 08	пара	2	250,00	500,00
17	Тренажер Файт Болл (повязка + м'яч на резинці)-4459	шт	2	68,00	136,00
18	Фіксатор ЛС- 1012	шт	2	47,00	94,00
19	Шахмати нарди 3 в 1 (48812) магнітні	шт	1	320,00	320,00

Всього без ПДВ 5 042,00

ПДВ (%)

Загальна сума з ПДВ 5 042,00

Всього найменувань: 19, на суму 5 042 грн. 00 коп.

Ціна з м'яч сорок дві гривні 00 копійок

Отримав(ла):

Київ
Савот

[Handwritten signature]

Продовження Додатку Б

Постачальник ФО-П Гаркавенко С.М.
 ЕДРПОУ 3062314853, тел.
 Р/р 26001000029151 в ПАТ "УКРСОЦБАНК" в М. КИЄВІ МФО 300023
 ІПН , номер свідоцтва
 Адреса:

Одержувач ТОВ "МАГАЗИН "ОЛІМПІЄЦЬ"
 тел. 2924182

Платник той самий
Замовлення Договір ДГ-1/15 (04.01.17)

Видаткова накладна № РН-261
від 23 Травня 2018 р.

№	Штрих-код	Код, артикул, найменування товару	Од.	Кількість	Звичайна ціна без ПДВ	Сума без ПДВ
1	4008339071636	3059 12 Шапочка для плавання	шт.	2.000	204.0000	408.00
2	4008339070769	3059 20 Шапочка для плавання	шт.	2.000	204.0000	408.00
3	4008339071643	3059 54 Шапочка для плавання	шт.	2.000	204.0000	408.00
4	4008339031500	3115 00 Шапочка для плавання латексна	шт.	5.000	159.0000	795.00
5	4008339031524	3115 20 Шапочка для плавання латексна	шт.	1.000	159.0000	159.00
6	4008339031579	3115 43 Шапочка для плавання латексна	шт.	1.000	159.0000	159.00
7	4008339031562	3115 52 Шапочка для плавання латексна	шт.	1.000	159.0000	159.00
8	4008339031555	3115 54 Шапочка для плавання латексна	шт.	1.000	159.0000	159.00
9	4008339032002	3102 Шапочка для плавання латексна	шт.	10.000	204.0000	2040.00
10	5907695500622	EP1 Беруші силіконові, SPURT	пак	2.000	63.0000	126.00
11	5907695587722	EP8 Беруші силіконові SPURT	пак	2.000	81.0000	162.00
12	4008339193062	7104 13 Взуття для басейну р.36/37	пар	1.000	228.0000	228.00
13	4008339193086	7104 13 Взуття для басейну р.40/41	пар	1.000	228.0000	228.00
14	4008339193178	7104 13 Взуття для басейну р.44/45	пар	1.000	228.0000	228.00
Разом без ПДВ:						5667.00
ПДВ:						0.00
Всього з ПДВ:						5667.00

Всього кількість **32.000**

Всього на суму:

П'ять тисяч шістсот шістдесят сім гривень 00 копійок
 ПДВ. 0.00 грн.

Товар має висновки санітарно-гігієнічні експертизи за номерами:

Місце складання

Вдвантажив(ла)

Отримав(ла)

ТОВ "Олімпієць"

М. КИЇВ

Б. ПЕРЕКОВНОТРАНС

за дов. № від

[Handwritten signatures]

Продовження Додатку Б

Поставщик ФОП Коваленко Валентина Степанівна
20500 Черкаська обл. СМТ Катеринопіль, вул. Черкаська 5/4
Р/с 26002051509537 в ПАТ ЧЕРКАСЬКЕ ГРУ ПАТ КБ "ПРИВАТБАНК" МФО 354347
код 2387509865

Получатель ТОВ "Магазин Олімпієць"
БВР 33/1 292-41-82, 067 591-13-61
Р/с 26004300045719 в ПАТ ФГоловне управління по м. Києву АТОшад МФО 322669
код 19481031

Плательщик тот самый

Условие продажи:

Расходная накладная № 18

от 25 мая 2018 р.

№	Полное название товара	Ед.изм.	К-во	Цена без НДС	Сумма без НДС
1	Пояс для кимано 2,80 м, белый	шт	2,00	46,000	92,00
2	Пояс для кимано 3,0 м, белый	шт	2,00	46,000	92,00
3	Пояс для кимано 2,60 м, красный	шт	2,00	46,000	92,00
4	Пояс для кимано 2,80 м, красный	шт	2,00	46,000	92,00
5	Пояс для кимано 3,0 м, красный	шт	2,00	46,000	92,00
6	Пояс для кимано 2,60 м, зеленый	шт	2,00	46,000	92,00
7	Пояс для кимано 2,80 м, зеленый	шт	2,00	46,000	92,00
8	Пояс для кимано 3,0 м, зеленый	шт	2,00	46,000	92,00
9	Пояс для кимано 2,60 м, желтый	шт	2,00	46,000	92,00
10	Пояс для кимано 2,80 м, желтый	шт	2,00	46,000	92,00
11	Пояс для кимано 3,0 м, желтый	шт	2,00	46,000	92,00
12	Бинт бокс. CHAMPION, 2,5 м, красный, 100% хлопок	шт	5,00	64,000	320,00
13	Бинт бокс. CHAMPION, 3 м, красный, 100% хлопок	шт	5,00	70,000	350,00
14	Страховочный жилет 70-90 кг	шт	1,00	363,000	363,00
15	Страховочный жилет 90-110 кг	шт	1,00	417,000	417,00
16	Страховочный жилет 110-130 кг, камуфляж	шт	1,00	484,000	484,00
17	Страховочный жилет 50-70 кг, камуфляж	шт	1,00	319,000	319,00

Всего без НДС: 3265,00

НДС: 0,00

Всего с НДС: 3265,00

Всего на сумму:

Три тысячи двести шестьдесят пять гривень 00 копійок

НДС: 0,00 грн.

От поставщика*:

* Ответственный за осуществление хозяйственной операции и правильность ее оформления

Место составления:

Получил(ла):

за дов. №

Від

Закінчення Додатку Б

Зидаткова накладна № 372 від

31.05.

2018 р.

Гостачальник: Приватне акціонерне товариство "Завод пластмас"П/р 26003658845000, у банку ПАТ "УКРСИББАНК", м.Харків, МФО 351005,
04074, м.Київ, вул.Шахтарська, будинок № 5, тел.: (044) 430-22-54,
код за ЄДРПОУ 04593190, ІПН 045931926540, № свід. 100286023**Покупець:** ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "МАГАЗИН "ОЛІМПІЄЦЬ"

02094,,,м.Київ,б-вар Верховної Ради,33 / 1.,

Договір: Основной

№	Товар	Кількість	Ціна з ПДВ	Сума з ПДВ
1	Доміно	50 шт	40,80	2 040,00
2	ШАХИ (Б/Д)	5 шт	93,64	469,20

Разом:

2 509,20

У тому числі ПДВ:

418,20

Всього найменувань 2, на суму 2 509,20 грн.

Дві тисячі п'ятсот дев'ять гривень 20 копійок

У т.ч. ПДВ: Чотириста вісімнадцять гривень 20 копійок

Місце складання: м.Київ

Від постачальника*

Селе

Отримав(ла)

Завідувач складом Сухонос Любов
Олександрівна

* Відповідальний за здійснення господарської операції і правильність її оформлення

За довіреністю

Дозволив

[Signature]

(Шпаківська Ю.Ю.)

генеральний директор

Додаток В

**Відображення погашення заборгованості перед постачальниками ПрАТ
«Олімпієць»**

№ оп.	Зміст господарської операції	Підстава	Сума, грн	Кореспондуючі рахунки	
				Дебет	Кредит
1	2	3	4	5	6
1	Оплачено рахунки постачальників:				
	- готівкою з каси	ВКО	500,0	63 „Розрахунки з постачальниками та підрядниками»	30 „Каса»
	- з поточного рахунку в національній валюті або валютного рахунку	Платіжне доручення	1500,0	63 „Розрахунки з постачальниками та підрядниками»	311 „Поточні рахунки в національній валюті», 312 „Поточні рахунки в іноземній валюті»
	- акредитивами або чеками лімітованих чекових книжок	Чек, заява на акредитив	2000,0	63 „Розрахунки з постачальниками та підрядниками»	313 „Інші рахунки в банку в національній валюті»
	- з підзвітних сум	Звіт про використання коштів	500,0	63 „Розрахунки з постачальниками та підрядниками»	372 „Розрахунки з підзвітними особами»
	- короткостроковими позиками	Платіжне доручення	2500,0	63 „Розрахунки з постачальниками та підрядниками»	60 „Короткострокові позики»
	- довгостроковими позиками	Платіжне доручення	2000,0	63 „Розрахунки з постачальниками та підрядниками»	50 „Довгострокові позики»
2	Зменшено суму заборгованості перед постачальником на суму браку, що виник у зв'язку з поставкою неякісних матеріалів	Платіжне доручення	500,0	63 „Розрахунки з постачальниками та підрядниками»	24 „Брак у виробництві»
3	Погашено заборгованість перед постачальником за рахунок векселя одержаного	Вексель	1000,0	63 „Розрахунки з постачальниками та підрядниками»	34 „Короткострокові векселі одержані»

Закінчення Додатку В

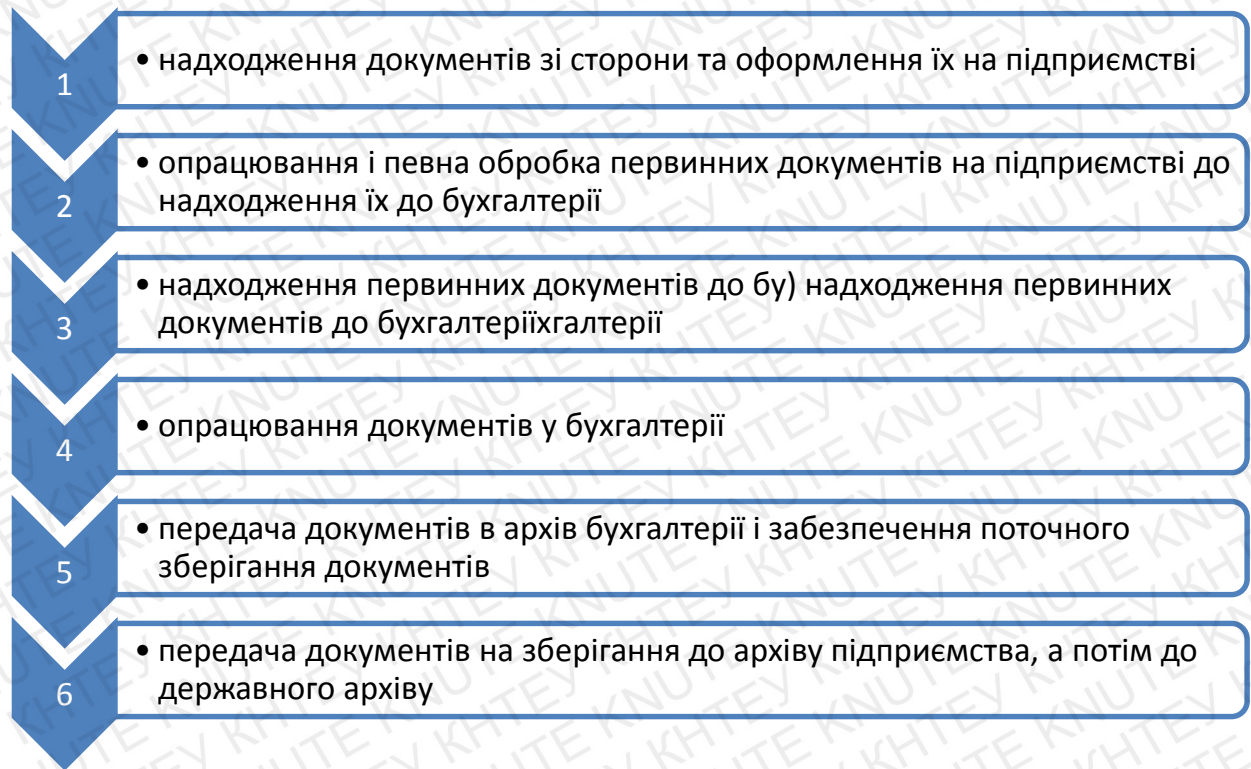
1	2	3	4	5	6
4	Проведено взаємозалік по бартерній угоді	Довідка бухгалтерії	600,0	63 „Розрахунки з постачальниками та підрядниками»	36 „Розрахунки з покупцями і замовниками»
5	Зараховано розрахунки по раніше виданому авансу	Виписка банку	100,0	63 „Розрахунки з постачальниками та підрядниками»	371 „Розрахунки за виданими авансами»
6	Виданий вексель в погашення заборгованості перед постачальником	Вексель	1000,0	63 „Розрахунки з постачальниками та підрядниками»	62 „Короткострокові векселі видані»
7	Нараховано штрафи, пені, неустойки за порушення з боку постачальників господарських договорів	Розрахунок бухгалтерії, претензія	1500,0	63 „Розрахунки з постачальниками та підрядниками»	715 „Одержані штрафи, пені, неустойки»
8	Списано безнадійну кредиторську заборгованість	Довідка бухгалтерії	2000,0	63 „Розрахунки з постачальниками та підрядниками»	717 „Дохід від списання кредиторської заборгованості»

Відображення заборгованості перед постачальниками ПрАТ «Олімпієць»

№ оп.	Зміст господарської операції	Підстава	Сума, грн	Кореспондуючі рахунки	
				Дебет	Кредит
1	2	3	4	5	6
1	Оприбутковано від постачальника ОЗ, що потребують додаткових витрат по встановленню	Накладна, Акт приймання - передачі	10000,0	15 „Капітальні інвестиції»	63 „Розрахунки з постачальниками та підрядниками»
2	Оприбутковано товари від постачальників	Накладна	15000,0	20 „Виробничі запаси», 22 „МШП», 28 „Товари»	63 „Розрахунки з постачальниками та підрядниками»
3	Акцептовано рахунок постачальника за виконані роботи, надані послуги виробничого характеру	Рахунок	1300,0	23 „Виробництво»	63 „Розрахунки з постачальниками та підрядниками»
4	Виставлено претензію постачальнику за невиконання умов договору	Претензія	2500,0	274 „Розрахунки за претензіями»	63 „Розрахунки з постачальниками та підрядниками»
5	Відображено вартість послуг, наданих підприємству постачальниками, у зв'язку з виконанням гарантійних зобов'язань	Акт надання послуг	300,0	47 „Забезпечення майбутніх витрат і платежів»	63 „Розрахунки з постачальниками та підрядниками»
6	Відображено суму податкового кредиту з ПДВ по одержаних МЦ, роботах послугах	Податков а накладна	5820,0	64 „Розрахунки за податками й платежами»	63 „Розрахунки з постачальниками та підрядниками»
7	Відображено послуги, надані підрядниками: - пов'язані з організацією виробництва; - пов'язані з організацією управління підприємства;	Рахунок - фактура	1500,0 2000,0	91 „Загально виробничі витрати» 92 „Адміністративні витрати»	63 „Розрахунки з постачальниками та підрядниками»
8	Нараховано постачальникам фінансові санкції за невиконання договорів	Розрахунок бухгалтерії, рахунок	4500,0	948 „Визнані штрафи, пені, неустойки»	63 „Розрахунки з постачальниками та підрядниками»

Графік документообігу по окремим ділянкам підприємства ПрАТ «Олімпієць»

Джерело: узагальнено автором на основі даних відділу бухгалтерії ПрАТ «Олімпієць».

Класифікаційні ознаки поточних зобов'язань. О.О. Волинець

№	Класифікаційна ознака	Вид зобов'язання
1	2	3
1.	За визначеністю зобов'язання:	однооб'єктні
		альтернативні
2	За характером взаємозв'язку:	головні
		додаткові
3	За забезпеченістю виконання:	забезпечені
		незабезпечені
4	Залежно від можливості оцінки:	чітко визначені
		оцінені
5	За складністю погашення:	можливі
		прості
6	За часом виникнення:	складні
		теперішні
7	Залежно від підстави виникнення:	майбутні
		договірні
	За способом погашення:	позадоговірні
		монетарні
	Залежно від порядку визначення їх суми:	немонетарні
		реальні
	За строком погашення:	потенційні
		обмежені у часі
	За ступенем ймовірності:	безстрокові
		фактичні
	За вартістю:	оціночні
		умовні
	За формою залучення:	відсоткові
		безвідсоткові
	За відображенням у звітності:	грошові
		товарні
	За видом діяльності:	реальні
		консесуальні
	За систематичністю:	операційні
		фінансові
		перед банками
		інші
		разові
		систематичні

Закінчення Додатку Е

1	2	3
17	За об'єктом зобов'язання:	заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями
		з постачальниками та підрядниками
		за розрахунками з бюджетом
		зі страхування
		перед працівниками
		з учасниками
		за векселями
інші		

Джерело: [5, с. 34-36].

Облік операцій з ПДВ ПрАТ «Олімпієць»

Зміст операції	Сума	Д-т	К-т
1	2	3	4
За січень			
1. Переказано з поточного рахунку в національній валюті попередню оплату ТОВ «Фенікс» за послуги реклами товарів за 3 місяці Податковий кредит	1680 280	371 641	311 644
2 Переказано з поточного рахунку в національній валюті ТОВ «Дельта Склад» (ПН 123945678991, свідоцтво платника ПДВ №100194562) попередню оплату за операційну оренду складського приміщення за I півріччя поточного року	10200 1700	371 641	311 644
3. Акцептовано рахунок та підписано акт за надані телекомунікаційні послуги ПАТ «Український мобільний зв'язок» за грудень минулого року, включаючи: - вартість наданих послуг зв'язку Податковий кредит	141,7 28,3	92 644	685 685
4. Відвантажено (реалізовано) ПАТ «Світанок» товари за ГТН № 1 фактичною собівартістю, грн. Нарахована виручка за реалізовані товари згідно Договору №3 від 03.01, в т.ч.: - вартість товарів - ПДВ (ПН № 7 від 10.01	21000 33600 5600	901 36 70	26 70 643
5. Відвантажено (реалізовано) ПП «Граніт» за фактичною собівартістю, грн. Нарахована виручка за реалізовані товари (попередня оплата за товари надійшла минулого місяця), грн., в т.ч.: - вартість товару - податок на додану вартість	18500 30000 5000	901 36 70	26 70 643
6. Отримано на поточний рахунок оплату від МП «Сантом» за товари, відвантажені минулого місяця за ГТН № 111 (рахунок-фактура №111) в т.ч.: ПДВ	33000 5500	311	36
7. Отримано на поточний рахунок в національній валюті попередню оплату за товари від ТОВ «ФЕТ» згідно рахунку-фактури № 2, договір №9 від 10.01, в т.ч. ПДВ (ПН № 2 від 21.01)	70000 11666	311 643	681 641
8. Отримано на поточний рахунок попередню оплату за товари від ТОВ «Олімп» згідно рахунку-фактури № 3, гривень, в т.ч.: ПДВ (ПН № 3 від 25.01, договір №11 від 19.01)	36000 6000	311 643	681 641
9. Перераховано автосалону UZ-DAEWOO аванс за придбання легкового автомобіля «Daewoo «Nexia» ND19 (2011р.в.) згідно рахунку №123 від 30.01 в т.ч. ПДВ	75400 12566	371 641	311 644

Продовження Додатку Є

За лютий місяць			
1	2	3	4
1. Оприбутковано матеріали ТОВ «Віта» - вартість матеріалів - податок на додану вартість (ПН №91 від 03.02)	1000 200	201 644	63 63
2. Оприбутковано запасні частини від фірми «Автолюкс» в т.ч.: - вартість запасних частин - податок на додану вартість (ПН №131 від 4.02)	3200 640	203 644	63 63
3. Акцептовано рахунок та підписано акт за надані телекомунікаційні послуги ПАТ «Український мобільний зв'язок» за січень, у т.ч.: - вартість наданих послуг зв'язку - ПДВ (ПН № G9499879 від 06.02)	141,7 28,3	92 644	685 685
4. Одержано талони на бензин 1000 л для легкового автомобіля від ПАТ «Дніпро» в т.ч.: - вартість талонів на бензин - податок на додану вартість (ПН №238 від 07.02)	6250 1250	203 644	63 63
5. Відвантажено (реалізовано) ТОВ «ФЕТ» (товари за ТТН № 2 (рахунок №2) за собівартістю, грн. Нарахована виручка за реалізовані товари, в т.ч.: - вартість товарів - податок на додану вартість (див. операцію №7 від 21.01)	40000 70000 11666	901 36 701	26 701 643
6. Переказано з поточного рахунку оплату за запасні частини, одержані від фірми «Автолюкс» (див. операцію № 2 від 04.02)	3840	63	311
7. Переказано з поточного рахунку попередню оплату за бланки документів ПАТ «Бланквідав» (в т.ч.: ПДВ (ПН №36 від 21.02)	440 73	371 641	311 644
8. Отримано на поточний рахунок в національній валюті попередню оплату за товари від ПАТ «ІТА» (в т.ч.: ПДВ (ПН № 4 від 25.02)	12000 2000	311 643	681 641
		ПК	ПЗ
		200+640 +28,3+1 250+73	2000
		2191,3	2000
Операції за березень			
1. Оприбутковано комп'ютер від фірми «ДКТ» (в т.ч.: ПДВ (ПН № 32 від 4.03)	4875 975	10 644	63 63
2. Акцептовано рахунок та підписано акт за надані телекомунікаційні послуги ПАТ «Український мобільний зв'язок» за лютий, у т.ч.: - вартість наданих послуг зв'язку - ПДВ (ПН № G9589879 від 06.03)	141,7 28,3	92 644	685 685
- Збір в Пенсійний фонд (7,5 %)	10,6	92	651

Закінчення Додатку Є

3. Відвантажено ТОВ «Олімп» за фактичною собівартістю (борошно) Нарахована виручка за реалізовані товари, в т.ч: - вартість товарів - податок на додану вартість (див. операцію № 8 від 25.01)	25000 53000 8833	901 36 701	26 701 643
4.Нарахована плата ТОВ «Дельта-Склад» згідно акту за операційну оренду складських приміщень за I квартал поточного року (див. операцію № 2 від 05.01), в т.ч.: - орендна плата - податок на додану вартість	4250 850	94 644	63 63
5. Нарахована плата за спожиту електроенергію згідно рахунку та акту енергопостачальника, в т. ч. ПДВ згідно ПН №3456: від 31.03	1167 233	91 644	63 63

**Показники оборотності дебіторської та кредиторської заборгованості
ПрАТ «Олімпієць» за 2017-2018 рр.**

Назва показника	2017р.	2018р.	Відхилення +/- 2018 р. до 2017р
Виручка від реалізації, тис.грн	128569	150682	22113
Середній розмір дебіторської заборгованості, тис.грн	25128,5	26103	974,5
Середній розмір кредиторської заборгованості, тис.грн	17256,5	16442,5	-814
Оборотність дебіторської заборгованості	5,11	5,77	0,66
Період погашення дебіторської заборгованості	71,4	63,2	-8,2
Частка дебіторської заборгованості у загальному обсязі поточних активів	54	46,8	-7,2
Відношення середньої величини дебіторської заборгованості до виручки від реалізації	0,19	0,17	-0,02
Частка сумнівної дебіторської заборгованості у загальному обсязі заборгованості	1,6	1,8	0,2
Оборотність кредиторської заборгованості	7,45	9,16	1,71
Період погашення кредиторської заборгованості	47	40	-7
Частка кредиторської заборгованості у загальному обсязі пасивів	95,2	96,6	1,4
Відношення середньої величини кредиторської заборгованості до виручки від реалізації	0,13	0,1	-0,03
Коефіцієнт співвідношення кредиторської та дебіторської заборгованості	0,68	0,61	-0,07

Огляд спеціальної літератури з питань обліку, оцінювання та оподаткування

№ пор.	Джерело	Використання в роботі для удосконалення обліку, оцінювання та оподаткування
1	2	3
1	Удосконалення бухгалтерського обліку поточних зобов'язань в Україні на підставі міжнародного досвіду // Н.С. Абалмасова, В.С. Терещенко [1]	Методи удосконалення обліку
2	Бухгалтерський облік для менеджерів та економістів : Навч. посіб. / Т. А. Бутинець, Л. В. Чижевська, С. Л. Береза; Житомир. інж.-технол. ін-т. - Житомир : ПП "Рута", 2000. [3]	Для аналізу змісту зобов'язань
3	Бухгалтерський словник / за ред. проф. Ф. Ф. Бутинця. – Житомир : Рута, 2007. [4]	Для дослідження теорії обліку ПЗ
4	Волинець О.О. Аналіз наукових досліджень щодо сутності поточних зобов'язань//Науковий вісник ХДУ. -2015. -№10. [5]	Для аналізу змісту поточних зобов'язань
5	Розмежування сутності бухгалтерських категорій «зобов'язання», «заборгованість», «розрахунки» / Н.В.Гойло // ВісникЖДТУ. Серія: Економічнанаука – 2012. - №2 (60). [6]	Порівняння визначень «поточних зобов'язань»
6	Голов С.Ф. Бухгалтерський облік за міжнародними стандартами: приклади та коментарі [Текст] : практичний посібник / [С.Ф. Голов, В.М. Костюченко] . під ред. Голов С.Ф. – К. : Лібра, 2004. [7]	Для порівняння МСФЗ та П(С)БО
7	Голубєва Н.Ю.Характеристика елементів зобов'язання / Н.Ю. Голубєва //Актуальні проблеми держави і права. – 2011. - Вип. 59. [8]	Для складання характеристики поточних зобов'язань
8	Гудзь О.С. Дебіторська та кредиторська заборгованість в системі управління фінансовими ресурсами підприємств // Облік і фінанси АПК. — 2007. — №01 [10]	Удосконалення управлінського обліку на підприємстві
9	Бухгалтерський облік : навч. посіб. / Т. В. Давидюк [та ін.]. - Харків : Гельветика, 2016.	Для дослідження теорії обліку ПЗ
10	Шляхи вдосконалення обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками/ Демченко Я.М., Прохорова В.М. // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу, Випуск №1(28), 2014. [12]	Методи удосконалення обліку
11	Бухгалтерський облік : навч. посіб. / В.В. Карпенко, В.І. Успенко. - Харків : Лідер, 2016. [15]	Для дослідження теорії обліку ПЗ
12	Фінансовий менеджмент : навч. посіб. / за ред. проф. Г. Г. Кірейцева. - К. : ЦУЛ, 2002. [16]	Порівняння трактувань ПЗ різними авторами

1	2	3
13	Кондрашова Т. Міжнародні та національні стандарти бухгалтерського обліку: порівняльна характеристика. [17]	Для порівняння МСФЗ та П(С)БО
14	Коцупатрий М.М., Ковач С.І., Мельничук В.В. Податковий облік і звітність: навч. посібник. - К.: КНЕУ, 2012. [19]	Для аналізу податкового обліку
15	Бухгалтерський словарь / М. Ю. Медведєв. - М. : ТК Велби, Изд-во Проспект, 2007. [20]	Для дослідження теорії обліку ПЗ
16	Кредиторська заборгованість торговельного підприємства: проблеми оцінки та управління / Н. Г. Міценко, А. І. Міщук // Науковий вісник НЛТУ України. - 2012. - Вип. 22.3. [21]	Для аналізу управлінської звітності
17	Облік податкових платежів підприємства / Ю.Ю. Мороз // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. - 2013. - Вип. 1 (25). [22]	Для аналізу податкового обліку
18	Зобов'язання перед постачальниками і підрядниками: сутність, умови визнання та облік / І.Я. Омецінська // Інноваційна економіка / За ред. А.М. Стельмашука. - 2012. [24]	Для аналізу ПЗ підприємства
19	Формування облікової політики підприємства щодо кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги / О.М. Панченко, К.Р. Савченко [28]	Аналіз організацій ведення обліку на підприємстві
20	Бухгалтерський облік поточних зобов'язань: категорії, поняття, терміни / Н.І. Петренко // Вісник ДДМА. - 2012. [29]	Для аналізу змісту поточних зобов'язань
21	Омецінська І.Я. Інформаційне забезпечення та порядок проведення аналізу зобов'язань / І.Я. Омецінська // Концепція розвитку бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту в Україні. - Тернопіль: Економічна думка, 2015. [25]	Для дослідження поточних зобов'язань
22	Плахтій Т.Ф. Розрахунки з податком на додану вартість на сільськогосподарських підприємствах - суб'єктах спеціального режиму оподаткування: організаційні та методичні засади обліку/Облік і фінанси АПК. - 2011 р. [30]	Для аналізу податкової звітності
23	Расенко В.М. Особливості класифікації зобов'язань підприємств / В.М. Расенко // Вісник соціально-економічних досліджень. - 2012. [42]	Класифікація зобов'язань підприємства
24	Омецінська І.Я. Порядок розкриття інформації про зобов'язання у балансі / І.Я. Омецінська // Економічний аналіз: зб. наук. праць. - 2013. [26]	Методи удосконалення обліку
25	Пташник А.М. Проблеми обліку поточних зобов'язань торговельних підприємств / А.М. Пташник // Матер. Інтернет-конференції "Соціум. Наука. Культура" [41]	Для дослідження теорії обліку ПЗ
26	Призначення та зміст фінансової звітності // Ефективна економіка: електронне наукове фахове видання. - 2015. - № 10 [44]	Для дослідження фінансової звітності підприємства

1	2	3
27	Романів Є.М. Бухгалтерський облік (загальна теорія): [навч. посібник] / Є.М. Романів, Н.О. Лобода. - Львів: видавництво "Ліга прес", 2014. [43]	Для дослідження теорії обліку ПЗ
28	Фінансовий облік: Навч. посіб. / І.Б. Садовська, С.Г. Михалевич. - Луцьк: Навчально-видавничий відділ ЛНТУ, 2011. [46]	Для аналізу ФЗ
29	Податковий облік і звітність: навч. посібник.// Коцупатрий М.М., Ковач С.І., Мельничук В.В. - К.: КНЕУ, 2012. [19]	Для аналізу податкового обліку
30	Вплив факторів на формування облікової політики підприємства / І.М. Святенко // Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. Економічні науки. - 2014. - Вип. 2 [48]	Для аналізу концепції управління підприємством
31	Бухгалтерський облік: теоретичні основи, організація та оптимізація облікових процесів: навч. посіб. / Т. В. Синиця, І. В. Осьмірко. - Харків : ФОП Панов А. М., 2016. [49]	Для дослідження організацій ФО на підприємстві
32	Бухгалтерський облік - II : навч. посіб. для дистанц. навч. / Л. К. Сук, П. Л. Сук. - К. : Університет "Україна", 2005. [50]	Теоретична база поточних зобов'язань
33	Розвиток оцінки в бухгалтерському обліку / І.В. Супрунова // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. - 2012. - Вип. 3 (24). [51]	Методи удосконалення обліку
34	Забезпечення майбутніх витрат і платежів: критерії визнання і механізми формування в обліку / Наукові конференції. Терещенко В. С. Рубрика економіка. - 2007. [52]	Для дослідження теорії обліку ПЗ
35	Тесленко Т.І. Облік і аналіз поточних зобов'язань/ Т.І. Тесленко: автор. дис. на здобут. наук. ст. к.е.н. - Київ: Київський національний економічний університет ім. Вадима Гетьмана, 2009. [53]	Для дослідження обліку ПЗ
36	Ткаченко Н. М. Бухгалтерський фінансовий облік на підприємствах України: підручник. - К.: А.С.К., 2010. [54]	Для аналізу фінансового обліку
37	Класифікація поточних зобов'язань в законодавстві та бухгалтерському обліку/ Травінська С.І. [55]	Для класифікації ПЗ
38	Особенности применения МСФЗ 37 "Оценочные обязательства, условные обязательства и условные активы" [Текст] / Н.А. Ухтеева // Международный бухгалтерский учет. - 2011. - №118. [56]	Для порівняння МСФЗ та П(С)БО
39	Фінансовий облік: Навч. посіб. / І.Б. Садовська, С.Г. Михалевич. - Луцьк: Навчально-видавничий відділ ЛНТУ, 2011. [46]	Для дослідження теорії обліку ПЗ
40	Призначення та зміст фінансової звітності / В. А. Рубейкін // Ефективна економіка: електронне наукове фахове видання. - 2015. - № 10 [44]	Для аналізу податкового звітності